هكذا من الأصل

פיבר פלוס
משקל-מינוס

כמוסות "פיבר פלוס" יוצרות תחושת שובע, מונעות ניצול מלא של הקלוריות על ידי הגוף ומסדירות את פעולת המעיים.

ארבעה יתרונות ארבע פעולות:

1. "פיבר פלוס" מכיל גם פקטין טבעי - ב"פיבר פלוס" מצוי בנוסף לתאית גם סיבין הפקטין היעיל ביותר בהקנית תחושת השובע.
2. "פיבר פלוס" מכיל מגוון סיבין צמחיים יחודי - ה"פיבר פלוס" מורכב מסיבין הדרים, סיבין פירות וסיבין סויה (סיבין הסויה אפקטיבי יותר מסיבין הדגנים). תרכובת זו מונעת ניצול מלא של קלוריות המזון על ידי הגוף.
3. "פיבר פלוס" מכיל תמצית גבעולי אנגס - העשירה באנזים הברומלאין, המעודד את הגוף להפטר משומנים מצטברים - הצלוליתיס.
4. "פיבר פלוס" משווק בכמוסות - המאפשרות שחרור יעיל של מרכיביה החיוניים.

"פיבר פלוס" מומלץ ליטול חמש כמוסות עם כוס מים כחצי שעה לפני כל ארוחה.

2 טיסות זוגיות ללונדון

שלחו 2 אריזות של "פיבר פלוס" - ת.ד. 16 קרית ביאליק ותשתתפו בהגרלה שתערך ב-1.9.87*

* ההגרלה תערך בנוכחות עורך דין החברה ונציג משרד הפרסום. השתתפות אסורה על עובדי "פלוריש" (פרסום סו-מו).

"פיבר פלוס" - גם שבעת וגם לא אכלת.

היצרן: פלוריש בע"מ.

יהודה בורלא

לאן נעלמו הצלחות

יהודה בורלא: בגלל מרסה חזן

לפני 100 שנה היתה שימחה גדולה בביתו של חכם יהושע בורלא בעיר העתיקה בירושלים. בן זכר נולד אחרי שלוש בנות. מיהר חכם בורלא אל השוק וקנה 50 צלחות מפוארות כדי לערוך סעודה לעניי העיר.

50 הצלחות, חרסינה תוצרת הממלכה האוסטרו־הונגרית, שבתוך כל אחת מהן מצויר תרנגול אדום, עברו גילגולים רבים. חכם בורלא, שהיה מופקד על קבר רחל, חילקן בין בני המשפחה ושאר הקרובים. ככל הנראה, רק 4 מהן שרדו. הרב הנולד היה לסופר ידוע בישראל, יהודה בורלא. לאחר פטירתו חילקה רעייתו מרים, את הצלחות הנותרות בין ארבעת ילדיהם.

מחר, יום ה' 11 ביוני, יערך באולם האקדמיה למדעים ברחוב דבוקינסקי בירושלים, יום עיון ביצירתו של בורלא במלאות 100 שנה להולדתו. שניים מילדיו, עורך ועופרה, יקבו על אביהם. לקראת האירוע, ניסו לחשוב מה עלה בגורלן של שאר הצלחות.

אחת ההשערות היא כדלקמן:

רבים מסיפורי בורלא מבוססים על רמיזות אמיתיות שהכיר. אחד הידועים הוא „אשתו השנואה", שאותו שאב מסיפור חייה של מישפחת חזן הירושלמית. כאשר יצא הספר לאור, לפני קרוב לשישים שנה, נודעקה מוסה חזן. רבים מוותיקי ירושלים יזהו אותו כבעלה האכזר של „אשתו השנואה".

יום אחד יישב מוסה חזן כמינהגו בחצר ביתו ועישן נרגילה. עברה שם שולמית קלוגאי ליימים מוכירת הכנסת, אחותו של יצחק בן־צבי, נשיאה השני של ישראל. „אתה הוא הבעל שכך מתאכזר אל אשתו?", נתנה עליו קולה.

מוסה חזן לא אמר מילה. נכנס הביתה וכמו שור משתולל, הפך את הבית על פיו ושבר את כל הצלחות. לפי השערתם של בני בורלא, בין הצלחות היו גם כמה מאותן 50 הצלחות, שכן חזן היה קרוב־מישפחה של בורלא.

רונית אלקבץ

איך נראית מגדלת עתידות

רונית אלקבץ: אין עתיד בלי עבר

רשת חנויות מפוארות נפתחה בדיזנגוף־סנטר ושמה „הקומה מעל". זהו גם ילד סיפוחיו החדש של אריה פילין, בעל המקום. את אירועי הפתיחה, שנמשכו ימים אחדים, אירגנה שלוחה בדיגל. ביניהן שאריה פילין הוא היסטוריה מהלכת עם הפנים אל העתיד, החליטה שלוחה שאירוע הסיום יהיה בסימן עבר־הווה־עתיד.

לאחר שקארין דנסקי הדגימה עריכת שולחן ופנינה דרוגבלום העבירה סדנת איפור לדוגמה, העלתה שלוחה תצוגת־אופנה מראשית המאה ועד סוף המאה. על החלק העתידי הפקידה את הדוגמנית ומעצבת־האופנה רונית אלקבץ, שמזכירה במראה שלה מעין עתידות צעירה. תוך יומיים הכינה רונית תלבושות מבדים ומחומרים יומיומיים. בשעתיים שלפני התצוגה הפיה כוכבים, רוכס ברוח עירון החלל.

„בשבילי עבר ועתיד מתמזגים יחד. אין עתיד בלי עבר. היסטוריה חוזרת. באופנה, כמו בפוליטיקה, אמרה רונית, 22, בת למישפחה רותית, פחות משנה בת"א וכבר רמות פופולאריות. „אני משוגעת על המחוכים הרוקעים של פעם, על הקרינולינות, וגם על הסיגנון של קלוד מונטנה וגוטייה".

רונית גולדה בכאר־שבע, עשתה שירות־צבאי באילת, עברה עם הורים לחיפה, ומאז היא ממשיכה לנדוד בארץ עם החבר שלה, מנהל מוזן ומשקיע אות במיקצועו, לפי המלונות שהם הוא עובר. שנתיים גרו בנתניה, שנה בירושלים, ועכשיו בת"א. בסוף החודש תיסע לפאריז, לצילומים ולהשתלמות באופנה.

באותו מעמד בדיזנגוף־סנטר הפיתיעה את אריה פילין עם עוגת־גליה ענקית שהכינו לו „קראוולד", השכנים מהסנטר.

קז'ישטוף פנדרצקי

כמו צועני

„אני כמו צועני. שבוע אחד פה, שבוע אחר שם. העבודה גורמת לי להרגיש כמו יהודי נודד", אמר המלחין הפולני קז'ישטוף פנדרצקי בראיון חד־ערב חגיגית שערכו לכבודו ידידיו הישראלים ברונקה וג'ק פלידרבאום במלון הילטון ת"א, לאחר שהוענק לו פרס קרן וולף, לקידום המרע והאמנות לטובת האנושות.

לפנדרצקי, פולני נוצרי, קשר חוק ליהדות ולישראל. „היהדות היא מקור השראה חשוב ליצירתי. גדלתי בעיר קטנה בגליציה המערבית. רוב התושבים היו יהודים. חברי היו יהודים ודיברתי איתם איידיש. אומנם גדלתי בתערובת תרבויות: יהודים, פולנים, אוקראינים, אך ההיהדות השפיעה הרבה. בעיקר העובדה המועדעת שאיבדתי את מרבית חברי בשואה. הייתי עדיין ילד וכמשך זמן רב לא הבנתי לאן נעלמו...", סיפר פנדרצקי, 53, שהגיע ארצה עם רעייתו חיפה אלשביתה.

„בשיקיבלתי את פרס וולף הקשבתי הטבע המלחין הישראלי. מצאתי בו מוטיבים מוכרים לי מגליציה המזרחית, מולדת אבי. זה נתן לי רעיון לסימפוניה הבאה שלי, שבה אשלב מוטיבים חסידיים". פנדרצקי נילה בקיאות בנושא החסידות. שמות כמו הבעש"ט ור' נחמן מברצלאב, מוכרים לו כמו אדם מיצקביץ'. „סיפורים חסידיים של מרטין בובר הוא ספר חובה.

קז'ישטוף פנדרצקי (למטה משמאל) נושק באביזרות פולנית את ידה של ברונקה פלידרבאום. מימין למעלה ג'ק, ארנה ומייק פלידרבאום: עובד על אופרה

פנדרצקי פגש את חווג פלידרבאום עלתה ארצה בילדותה מסטאניסלאבוב שבגליציה המזרחית (כיום בריה"מ), שם נולד אביו של פנדרצקי. הקשר הראשוני התפתח לידידות הדוקה.

פנדרצקי עובר על אופרה המבוססת על „אוסטריה", יצירתו של הסופר היהודי־פולני סטרייקובסקי, שאף מישפחתו מוצאה מאותה עיר, סטאניסלאבוב. בהשפעת פלידרבאום, הצטרף פנדרצקי כחבר־מועצה לכמוכן לחוקי מורשת יהודות פולין באוקספורד. אורנה, נתנה הצעירה של פלידרבאום, מתכוונת להפיק סרט בינלאומי על פנדרצקי וריצ'ארד.

שמואל עצמון

תה ממותק במלח

שמואל עצמון עם השחקנית הפולנית הלנה נרוביץ': רק באגדות על מלכים

מה משותף לשחקן ישראלי ולשחקן פולני המגלמים בדרמה אותו תפקיד בהצגה לשניהם יש בעיה עם הבירה, שצריכים לשתות. הבעיה זהה. הפיתרון שונה. השחקן הפולני יוז' שטרום, שהגיע ארצה עם הבירה הפולנית ל„הטבא ועונשו", משחק גם את „הקנר" טרבס" בפולין ובאיטליה. שמואל עצמון מעלה בארץ אותה הצגת־יחיד.

„המשותף לשנינו, שאנחנו לא שותים בירה. בהצגה צריכים לשתות לפי חות ארבע כוסות גדולות, כמו יין בסדר פסח", סיפר עצמון שהשתתף במסיבות העליות שערכו ב־מי ומי פרדיים שליד קיית־שאול ובקפה־תי אטרון הבימה לסיום קורנדס הפרוצה הבינלאומית של האמנים (פ.י.א.), שהתקיים השנה בארץ. 100 נציגים מ־28 ארצות.

„שטרום שותה תה במקום בירה. אני, מים. כשאמרתי לו שאפשר לפתור את בעיית הבירה, בשתיית מים, אמר לי שאני יותר חכם ממנו. גם התה קרון לו מנצ'ים. אנשי תיאטרון עובדים על עמיתיהם. במיקרה של „הקונטרבס" נתנו לשטרום תה עם מלח. כשלגם ממנו על הבימה חסף עוויות נוראה ולא ידע איך להמשיך את ההצגה".

המישלחת הפולנית התפעלה מהשתומה, עד כמה שפתם שגורה פה. לזה לא ציפו. עצמון רוכר פולנית, גם שחקן הקאמרי יוסף כרמון וכן זקן הסנסינרים של הקאמרי, משה חורגי, 86, שהגיע כאורח־כבוד לאירוחם, עם רעייתו פרומה ושתני גדי יגאל.

על הגברת חורגל אמרו חברי המישלחת הפולנית, שהיא נראית כמו אצילה פולנית מתור הזהב של ארצם. היא גם שיעשעה אותם בלשונה הפנינה. יפה ידקוני, ממוצא קוקזי, הראתה שכוחה גדול גם בפולנית, ואילו יואל שר, יליד פתח־תקוה, סיפר בדיחות על פולנים וגרוזינים.

שיא השיאים בעיני המישלחת הפולנית היה מלון דניאל בתרצ"ה. „אף פעם לא ראיתי אירמון כזה, אולי רק באגדות על מלכי פולניה", אמר לי מנהל המישלחת, מר אנדרז'יי רוזל. „בשיחה עם שטרום, „אני חושב שבקרוב אחזור לארצכם". „הייצגת ונפגעת", אמר עצמון לעמיתו, כוכב „הטבא ועונשו". „זה תסאר זוה עונשך".

פרופ' אליהו כספי

זיכרונות מבלגיה

(מימין לשמאל) השגריר הקנדי ג'יימס ברטלמן, רעייתו מאריז'אן ופרופ' אליהו כספי: אפס ארוך

„באו שהייתי אצלך לפני 6 שנים לא ביקרתי אצל רופא נשים. לא היה צורך", אמרה גברת לפרופ' אליהו כספי, מנהל המחלקה הגינקולוגית של בית־חולים „אסף הרופא". דברי הגב־רת נשמעו כמו בדיחה. משהו בסיגנון של, אחרי שהאינסטלטור ההוא תיקן לי את הברז, לא היתה יותר דליפה. אבל נאמרו במלוא הרציגנות, כמתמאה לפרופ' כספי. זה קרה לאחר הצוגת־אופנה, שנערכה בשבוע שעבר בבית שגריר קנדה בהרצליה־פיתוח. כל הנכבדות תרומה למחלקה הגינקולוגית של „אסף הרופא".

החלק הארי של התצוגה היו דגמי אופנת „רומלייך", שאת חלקם מייבא חיד רום מקנדה. זה היה הקשר הקנדי של האירוע. קשר נוסף שעלה אחרי ותצוגה היה הקשר הבלגי. בשיחה עם פרופ' כספי, סיפרה מאריז'אן ברטלמן, רעייתו השגריר הקנדי, שגם היא למדה עם רופאה. איפה? בבריסל. „גם אני", אמר כספי. אצל מי? הסתבר שלמדו אצל אותו מרצה באוניברסיטת ברסל.

מאריז'אן, בתו של רופא בלגי שתי בקונגו (כיום זאיר) לא סיימה את לימודי הרפואה. אבל את המרצה, פרופ' בלאם, אינה יכולה לשכוח. למרות שלמדה אצלו שנים רבות אחרי פרופ' כספי, הזיכרונות זהים.

„גם בתקופה שלך הוא היה מצייר עיגול על הלוח ומשיך אותו עד הרצלת של הכיתה?" שאל פרופ' כספי את אשת השגריר. „בודאי". כך נהג לציין אפס פאופס עם רמז עבה לכיוון הדלת, כדי להוריע מי שלא ימשיך לשבת הלימודים הבאה. אולי בגללו אני לא רופאה".

„זה היה המסל המיסחרי שלו", פסק פרופ' כספי וחזר לענייני דיומא – הגדעית הכספית של מחלקתו, המשתרות כרבע מיליון תושבים (כ־40 לידות בחודש) והכוללת יחידה להפרייה חוץ־גופית.

*** ***\

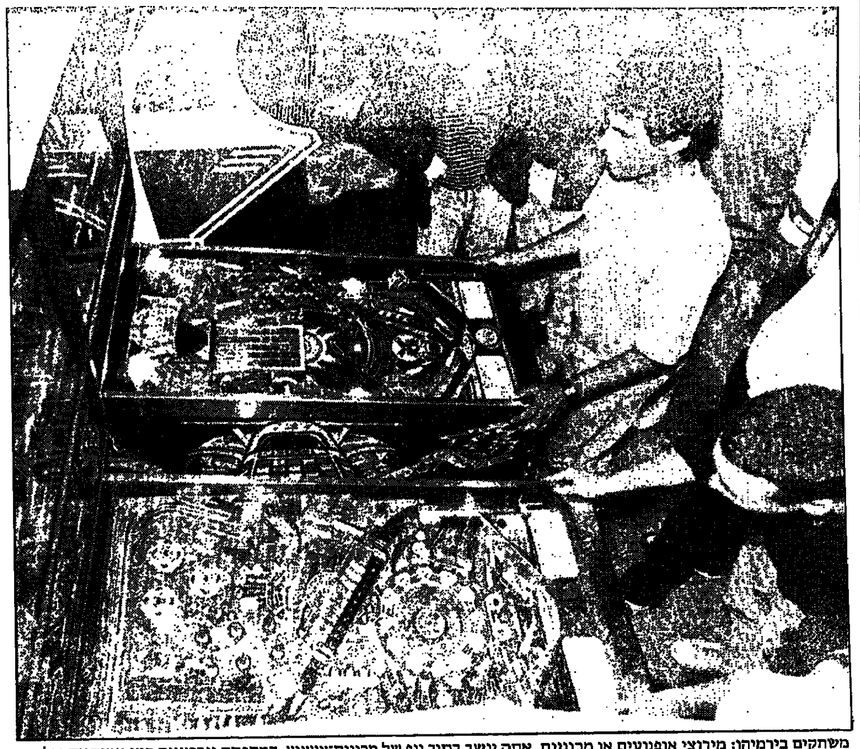

משתקים בירמיהו: מירוצי אופנועים או מכוניות. אתה יושב בתוך גוף של מכונית־צעצוע, המספקת ויברציות כמו אמיתיות של נהיגה במכונית־מירוץ או באופנוע

מזל בחלל

פריחה מחודשת למישחקי המזל. הפעם — במתכונת עידן המחשבים • בדיזנגוף תל־אביב, בסביבות ירמיהו־יורדי הסירה, בכיכר מלכי־ישראל, בכל מקום • לאו־דווקא עם אסוציאציות של עולם־תחתון • השמות בדרך־כלל מפוצצים. לקוחים מלכסיקון של סיפרות המדע הבידיוני. „כוכב שבתאי", „אטלס", „קוסמוס", „שביט", „אטמוספירה", „פיקדילי", או סתם „מישחקי חלל" • כמעט כל מי שניהל מקום כזה, הרוויח • המחשב שבבית לא מפריע

מאת אשר וטורי

צילם: אביחי קופ

פון תל־אביב גילתה מזרש את מכונות המזל ומישחקי הווידאו־מחשב. בירידלה הם צצו, כפיטריות אחר הגשם, והפכו חלק משולקלור הבילוי המקומי.

לא עוד כוכים מוסתרים מאחרי וילון בתחנה המרכזית ובשכונות הדרומיות של תל־אביב. זיזים משחקים באולמות לגימיסים לילדים מוכים, בשמורות חירילה, בדיזנגוף, בתל־אביב של סביבות ירמיהו־יורדי הסירה, בכיכר מלכי־ישראל ובמרכז הסירה, בכיכר הרצל־שוק שליד איצטדיון רד־אליפו.

„המועדונים הוביחו את עצמם, כמעט כל מי שניהל מקום כזה, הרוויח. בעלי עסקים שוכבעו לפתוח מקומות חדשים, מסכיר לירון לייכמצהייר, אשר ממנהלי „תפינה הצוחקת". „הפוטנציאל עצום. אנשים עוברים ליד המכונות, נגרדים, ויכולים לבלות כאן ערב שלם".

התחייה של מועדוני המישחקים מתרחשת ערב־ערב באולמות ביניביים, ששימשו כמיסעדות, מאכים, או כמיקים מפוארים. בעיקר בסופי־שבוע. משעות הבוקר המאוחרות, ועד שתיים, שלוש ואפילו חמש למנות בוקר.

דיסקו מתריש אוזניים או מוסיקה מיזוחדת – נקבעים לפי המיקום הגיאוגרפי. בכל שאתה מרחים, גדלים מיסמייר לפגוש פחות דיסקו ויותר מיזוחדת. כך גם משתנה הרכב המישחקים. במועדונים הקטנים של שוק־עלייה ותחנה־המרכזית, תמצא יותר „בינגו". יותר לקחות מבוגרים חמרי־מסבר, פחות מישחקי־מחשב. עניין של אופי, אך לא רק.

מרוכר בכסף. הרבה כסף. מחיר מישחקון־מחשב הוא חצי שקל – מחיר של אסימון־מישחק. „בינגו" עולה 10 שקלים ל־2000 נקודות. האמירה תנחה בין שתבני הבינגו תל־אביביים. „יש לך סיכוי לחרוזים. לפחות באופן תיאורטי. אבל סביר להניח שתפסיד". כמה?

„אשר לצאת כרוח או הפסד של 300־200 שקל אחרי ערב שלם של משחק", אומר מתמר באחד המועדונים הסמוכים לכיכר־דיזנגוף. „אבל אם לוקחים בחשבון שמתמר כזה מגיע כמה פעמים במשך החודש, אפשר לצבור סכום רציני. בעצם אין בכעס שום תיקה, ועץ מן השעה שבת מגרים כאן את הנעמ. לבנאים אין שום מעצרים, והוא רק שוכר את הראש איך לפצח את הקופה".

„אנשים מקבלים משכורת ורצים הנה. לפעמים קודה שמישהו מפסיד כל מה שהיה לו, ומבקש מאחר החברים במועדון, שילווה לו 50 שקל עד מחר, בתקווה שירוויח. אבל אף אחד לא משלה את עצמו שיוכל לממש את ההבטחה שלו".

ליכמצהייר: „בעיקרון, כל שחקן במישחק בינגו מקבל 6 כרטיי מישחק, שהוא יוחה בזה אחר זה לנקודות שונות במכונה, על מנת לפגוע בצירופים מיספריים נכונים. ולזכות במיספר נקודות גדול ככל האפשר. כך יש לך סיכוי טוב להרוויח מ־50 שקל ומעלה. אך בדרך־כלל, גם מי שהרוויח את ה־50 שקל, ימשיך לשחק, עד שיצא מכאן בלי אותם 50 שקל, ובלי כל הכסף שהיה לו בכיס. ככה זה". הכל בגלל סיכוי קטן.

י. ם., מכנאי בן 25, מהמרו „זוהי מחלה. התמכרות. אתה לא יכול לעצור מישחק", אומר מתמר באחד המועדונים הסמוכים לכיכר־דיזנגוף. „אבל אם לוקחים בחשבון שמתמר כזה מגיע כמה פעמים במשך החודש, אפשר לצבור סכום רציני. בעצם אין בכעס שום תיקה, ועץ מן השעה שבת מגרים כאן את הנעמ. לבנאים אין שום מעצרים, והוא רק שוכר את הראש איך לפצח את הקופה".

„אנשים מקבלים משכורת ורצים הנה. לפעמים קודה שמישהו מפסיד כל אחרים. רק אתה והמכונה. בניגוד למישחקים הנמכרים לשימוש במחשבים ביתיים, אין כאן פורנוגרפיה. אבל אלימות לא חסרה. קראטה, ניינגות לסוגיהן, איגרוף, מישחקי בלשים. ובמרכז, מירוצי מכוניות ואופנועים. מכונה מופלאית במיחוד: ה„מאק מן". צוות שולל את הקורים שלל המסך, השחקן הנורן גדיש לכתן אותו כך שלא ילך לאיבוד. אחרת, תאבד נקודות.

„יש פה וידיאוביות ומיגוון של צלילים ואפקטים, שאי־אפשר ליצור במישחקי־מחשב ביתיים", מסביר קובי, הבכנאי המתחזק את מרבית מישחקי המחשב במועדונים תל־אביביים. מרוכר בתוכנה מורכבת ויקרה, הוא מסביר. כזו שאי־אפשר להרכיב על הטלוויזיה בבית.

באות מפינות האולם, הקיפאה. אתה ניגש אליו, מתבבר לרגע על הרקש מסביב, קונה אסימונים או מחליף כסף בנקודות של מכונת המזל, והיא שלך. רק אתה והיא. עד מתיי אפילו לכל הערב. כל עוד אתה יכול להרשות לעצמך לקנות נקודות או אסימונים. עוד אסימונים ועוד זמן.

„כמה כסף מבזבז בערב בנארם ממוצע על ביליוין עשרה, עשרים, ארבעים שקל", אומר קוסאי ב־. המועדונים ברחוב דיזנגוף. „לבה יוציאו אותם פה כאן הם מקבלים ע־ אתגר. כמה שעות טובות על הכס־ שמשחררות מהלחצים של הע־ האשה והילדים. למה לא?"

התפאורה במועדוני המיקומים החדשים, לא זכתה בשנים האחרונות לשינויים מרחיקי־לכת ברוח הבי־ ציוורי־ענק של רולטות, כוכבים, ונס במחשופים נריבים ועוני המוסיק השמות בדרך־כלל מפוצצים, נעדי מקריות. לקוחים מלכסיקון של טיסות המדע הבידיוני. „כוכב שבתאי", „אטלס", „קוסמוס", „שביט", „אטמוספירה", „פיקדילי", או סתם „מישחקי חלל". מישחקים שנחנים אשליה רבעית של ריחוף בעולם אי־ המיקרוגרנים מכנים אותם „פליפיי".

הלקוחות מגיעים בעיקרון לכל קבוצות. נערים לפני ואחרי צבא, כמו להתחרות זה בזה. זוגות צעירים, המחפשים דרך חדשה לבילוי מוצאי־שבת, ובודדים בני כל הגילים. ב־ ושם חיילים קצוצי־שיער, הישים דקת, תיירים מבוגרים ואפילו ילדים בשלה גיל העשרה עם דמי־כיס מרשים, שסגלה „הכניסה מעל גיל 16", אינו עושה רושם עליהם או על מנהלי המועדונים. אם חשב מישהו, שבעידן שבו רוכשים לילדים מישחקי־מחשב ביתיים כמתנה יום־הולדת או בר־מיצווה, ייפגע מטה־לחמם של המועדוני, נראה שהרוע הוא הנכון. העלייה בפופולאריות של המישחקים הביתיים כאילו סייעה להצלחתם של המועדונים.

„אנחנו לא מגיעים לכאן הרבה, אולי פעם או פעמיים בשבוע", אומר דוד כן בן 13. וחצי מרמת־אביב, שבא לשחק בפרישמן־דיזנגוף עם חבר. „יש לו בבית 'אטארי', אבל זה לא אותו דבר".

כאמור, לא כל הלקוחות הם ילדים. תאבי קונצים של המחשב, יותר ויותר הופכים המועדונים לחלק מתרבות הפנאי המערבית. אשר, ממנהלי המועדון ברחוב ירמיהו בתל־אביב: „לפעמים בשעות הבוקר, רואים כאן גברים מבוגרים, עם חליפות ועניבות ישר שבאים להשתעשע קצת ממכונות".

„בדארם גומר את העבודה, בפשר או במיפעל, בא ישר לכאן. אם הוא למשל שחקן תיאטרון, ויש לו גם לקוחות כאלה, או בעל מיסעדה, הוא יכול לבוא גם בשתיים לפנות בוקר. מ שעובר בשעות היום, מגיע מקרה יותר".

ויש גם תיירים, עוברי־אורח, וסת גברים של הפסקת־צהריים. לראן לו, עולה חרש מצרפת בן 23: „בפעם המערבונים מהסוג הזה כאור מפתחים כל שנה נערכות אליפויות שיטולפניות במערבונים הגדולים ביותר בפאריז. ע שמגיעים למישחקי רבע גמר, חדי נמר. הגמר עצמו מוקרן על מסכים ענקיים. כדי שעשרות הצופים יוכלו לתמכנן יש שם אנשים שמנמ מתמחים במישחקי המחשב".

אליפויות בלתי רשמיות במישחקי המחשב נערכות לעיתים גם בתל־אביב. מתערבים על ביירה, אוזנה במיסעדה, מרט. כסף קטן. „אצלנו יש אלוף על מ מישחקי האופנועים, רמי גדבי, שקי אחר לא הצליח להביס אותו", אומר קי עודן, בן 26, שנהג לבקר במועדון הזה ירמיהו.

על אף הלגיטימציה הזיזאית שמקבל לה המועדונים, מתמוח הבושה עדיין קיים. במיוחד אצל שחקני מכונה חביבנו ומכונות המזל המודרנה. לא כלם מסכימים להיחשף. אפילו ללא איזהו שמות. „אני לא יודע אם זו מגע בשה, אבל זה בטח לא כבוד גדול", אומר המתמבר מכיכר דיזנגוף. „ביתו רוכשים בתל־אביב עוד ועוד מכונות חדשות. הצעקה האחרונה היא מכונה ה„אאוט ראן". מירוצי אופנועים מכוניות. שהמשתן בהן חשב בתוך מן קסן של מכונית־צעצוע. המסוקה וירבויות כמו אמיתיות של נהיגה במכונית־מירוץ או באופנוע.

בתגובה מוסרים מלישכת רוב עיריית תל־אביב, כי כל עוד עומדים המועדונים בדרישות רישיון הפעק כמו תברואה, אישורים מסכביי־אש ומהמשטרה, ושות פעילות תעשה, אין לעירייה כל בעיה איתם. שעת הסגירה של כל מועדון נקבעת לפי אחור שו הוא מגוקם. זו משתנה בהתאם לאזורה שבו האזור ממקום בילוי. מן המשטרה נמסר כי אין במועדונים הללו. אירועים פליליים מיוחדים. וכל עוד נאסר על בני פחות מגיל 16 להיכנס, זה בסדר.

"קלנועית-2000"

הדרך שלי לבילוי משפחתי

בעבר, כשיצאתי לקניות ולסידורים, היתי הולכת ברגל או נוסעת באוטובוס. לדברים האחרים - ביקשתי את הבן. עם "קלנועית 2000" שיניתי סגנון; מדי יום אני יוצאת עם הקלנועית לסופרמרקט, לבנק, או למרפאה אם צריך. בצהרים אני מבקרת בגן של שרון. אחרי הצהרים אני נוסעת לבקר חברים, ובשבת, קל לי להצטרף ליוסי, כרמלה והנכדים לבילוי או לפיקניק. "קלנועית 2000" - אני מרגישה שממש חשבו עלי! אין לי רשיון נהיגה וגם לא צריך!
הקלנועית - רכב חשמלי קטן ממדים - קל להפעלה ובטוח בנסיעה. אני לוחצת על הידית - ונוסעת, עוזבת את הידית - והקלנועית מעצמה.
את ה"קלנועית 2000" יכולתי לרכוש במגוון מסלולי תשלומים: "ויזה", "ישראכרט" ועוד, אני בחרתי במסלול הגוה לי.

קלנועית2000 - מכל מקום לכל מקום

יצור ושיווק: צ.ח.מ. אפיקים, קיבוץ אפיקים, 754828, 06-754811.
סוכנות מרכזית: המשביר המרכזי/המחלקה הסכנית 03-389410, 04-862161, 057-871021.
לנוחיות לקוחותינו נוספו עתה סוכנויות משנה ומרכזי שירות.
אחזר ת"א והמרכז: משה תמיר 03-4901174-6, אזור בת-ים, גס ציונה: נחמן דוד 03-5839958.
אזור דרום השרון: משה רזמסקי, כפר-סירקין, 03-9322038.

איזה מיקרוגל את באמת צריכה?

לאחרונה מוצף השוק הישראלי בעשרות דגמי מיקרוגל; יש גדולים ויש קטנים, יש בני 500 וואט ויש של 700 וואט, יש במאות שקלים ויש באלפי שקלים, עם בקרה אלקטרונית ובלעדיה... אז מה הפלא שקשה לך להחליט?

פיליפס - חברת האלקטרוניקה הגדולה בעולם - מעוניינת כמובן שתקני את המיקרוגל שלה. אבל בטרם תקני מיקרוגל, מציעה לך פיליפס לזכור שני כללים פשוטים:

1. המיקרוגל אינו מחליף את תנור האפיה הגדול ובודאי שלא את הכיריים.
2. בחרי במיקרוגל המתאים להרגלי הבישול שלך ואל תתפתי לקנות מכשיר עם פונקציות שאין לך בהן כל שימוש או צורך.

אם את מחפשת יעילות - קחי מיקרוגל בסיסי וטוב

אם את מתכוונת להשתמש במיקרוגל בעיקר להפשרת ארוחות קפואות, לחימום בזק ולבישול מהיר של ארוחות לא מסובכות, את בהחלט יכולה להסתפק בדגם בסיסי, אמין ולא יקר. פיליפס מציעה לך שני דגמים כאלה: M652 ו-M650. הם יענו על כל צרכייך במלואם וגם יחסכו לך הוצאה מיותרת.

אם את מחפשת בטחון - קחי מיקרוגל פיליפס עם 3 מפסקי בטיחות

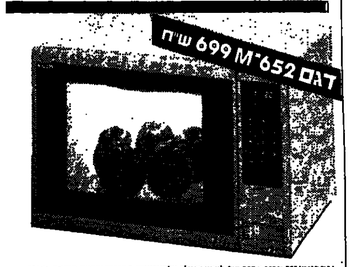

נפח פנימי 295 x 185 x 305 מס', לחצני הפעלה אלקטרוניים. 9 דרגות אנרגיה, עוצמה - 650 W. הוראות הבישול בלוח פיליפס - האנטנה המסתובבת.

גלי מיקרוגל אינם עובדים דרך מתכת - זאת עובדה. לכן הא המיקרוגל, העטוף מתכת חוסם את יציאת הגלים החוצה. כדי להבטיח שגם דרך דלת הכוכית לא תדלף אנרגיה, מצופה הדלת ברשת מתכת דקה וכך אטום המיקרוגל לדליפות לחלוטין. כדי למנוע הפעלת המיקרוגל כשהדלת פתוחה, מותקנים ברוב המכשירים 2 מפסקי בטיחות - בתנורי המיקרוגל של פיליפס 3 מפסקי בטיחות - לבטחון כפול!

אם את רוצה יתרון בלעדי - קחי מיקרוגל פיליפס עם האנטנה המסתובבת

בחלק ממכשירי המיקרוגל מותקנת פלטה, המסתובבת בזמן הבישול, כדי לפזר את האנרגיה באופן שווה על התבשיל. לפיליפס יש שיטה מתקדמת יותר: במקום שהתבשיל יסתובב - מסתובבת האנטנה המשדרת את האנרגיה. במקום פלטה מסתובבת, מותקנת בתוך מכשירי המיקרוגל של פיליפס, אנטנה מסתובבת המבטיחה פיזור אחיד של אנרגיה בכל חלל התנור ובישול מוצלח. יתרונות השיטה החדשה רבים: נפח התנור גדול יותר, אין הגבלה לתבניות עגולות, קל יותר לנקות ומניעת תקלות העלולות להיגרם מעומס על הפלטה.

אם את רוצה לדעת עוד יותר על מיקרוגל - בואי להדגמות של פיליפס

האם הבישול במיקרוגל דיאטטי יותר? האם צריך להוסיף פחות מלח? מדוע אין להכניס כלי מתכת? מדוע אין כלי הזכוכית מתחממים? מה לא נראי להכניס למיקרוגל? על כל שאלותייך תוכלי לקבל תשובה מלאה מעוות המדריכות של פיליפס (מועדי ההדגמות מפורטים להלן). אם אינך יכולה לבוא, כתבי למחלקת ההדרכה של פיליפס, ת.ד. 4445 ת"א.

אם את רוצה במיקרוגל של חברת האלקטרוניקה הגדולה בעולם - את צריכה פיליפס

מיקרוגל לא קונים מכל אחד; כשאת קונה מיקרוגל של פיליפס את קונה מיקרוגל המוכר על-ידי מכוני התקנים בכל העולם, משווק בהצלחה במרבית מדינות תבל ומשרת באמינות ולאורך זמן מאות אלפי בתי-אב באירופה, אמריקה ויפן. מיקרוגל פיליפס, הסמל הבטוח של הקידמה הטכנולוגית.

מיקרוגל פיליפס - עכשיו במחירי מבצע!

דגם M650 595 ש"ח
דגם M652 699 ש"ח
דגם M704 899 ש"ח
דגם M710 1,199 ש"ח
דגם M714 1,499 ש"ח
דגם M718 1,620 ש"ח

6 תשלומים ללא ריבית - לקונים במשכיר לצרכן (עד 15.6)
* עד 12 תשלומים - למחזיקי ויזה וישראכרט
* ע"פ ריבית למחזיק, ריבית האשראי שמחיר 12.5%

ספר בישול והוראות הפעלה מהודר - חינם עם כל מכשיר

נפח פנימי 295 x 305 x 360 מס', לוח פיקוד ושליטה אלקטרוני, עוצמה-700W, חיישן טמפ' לנמה הבישול. הוראות הבישול בלוח פיליפס - האנטנה המסתובבת.

נפח פנימי 295 x 305 x 360 מס', תא פנימי - קל לניקוי, עוצמה-500W ורי'תנון הבלעדי של פיליפס - האנטנה המסתובבת.

אם את בשלנית מקצועית - קחי מיקרוגל עם בקרה ממוחשבת

אם את אוהבת לארח, מציעה לך פיליפס את הדגם הסופר-משוכלל M718. דגם זה מאפשר לך להגשים כמעט את כל חלומותייך הקולינאריים. עם 10 דרגות אנרגיה ועוצמה של 700 וואט, כמעט אין גבול למיגוון ולעושר המאכלים שיצאו תחת ידייך.

יבוא: אלקטרו מ.מ. סחר בע"מ מקבוצת המשביר המרכזי.
04-721281/8, 03-389238/9
שיווק ושרות: המשביר המרכזי.

PHILIPS
חברת האלקטרוניקה הגדולה בעולם
את צריכה פיליפס

מתגרשים. יש בני־זוג שיפיקו תועלת מהגירושין. הילדים – לא ● שפע המידע, עדיין לא יצר נוסחה להפחתת הכאב ● חסות משותפת: דגם שבו יוצרים האב והאם שתי מישפחות נפרדות, שהילדים נעים ביניהן ללא קושי ● בית־הספר הוא הגורם היציב היחיד בחיי ילדים רבים. מערכת החינוך חייבת לקחת על עצמה אחריות כתחום מורחב של הבית ● „תגובת שרשרת – ילדים וגירושין", מאת עפרה איילון ועדנה פלשר

מאת עמליה ארגמן־ברנע

איורים: איתן קדמי

עניין הוא, וזאת ייאמר מיד, ששכיחותם של הגירושין בחברתנו והעובדה שהם רווחים כל־כך – אינה נוטלת ולו מאומה, מעוצמת הסבל הכרוך בהם.

עפרה איילון מתמחה בטיפול במישפחות במשבר, בחוראה ובמחקר על מצבי לחץ באוניברסיטת חיפה. סיפרה „איזון עדין – התמודדות במצבי לחץ במישפחה", זכה לפירסום רב.

הכרוכה בגירושין מגיע אם כן, לרמה המסוכנת של 258 נקודות ומתקרב לקו הארום של ס'כנת התמוטטות, שדרגתו 300 נקודות.

דרגות לחץ אלו נקבעו עבור מבוגרים. יש להניח כי סולם הלחצים יהיה שונה במידת מה עבור ילדים, על־פי סדר ההסיבות היחסי של מאורעות בחייהם. ילדים – הם נכיסים יותר ופחותים לשינויים. לעומת זאת, התלות הגדולה של ילדים בהוריהם הופכת אותם לפגיעים מאוד כשמופר האיזון בחייו של המבוגר. כמו סיסיזנרף, קולט הילד זעזועים ביציבות המישפחתית ומגיב בחומרה על הפרת האיזון בחיי המישפחה.

הספר עוסק בעיקר בשאלות הבאות: מהן ההשפעות האפשריות של הגירושין על הילדי? כיצד לחסן ילדים והורים ולשפר את יכולת השליטה שלהם בחייהם? מהם תפקידי בית־הספר, הקהילה ומערכות בריאות־הנפש?

על רעת המחברות, מציג הספר גישה חדשנית ומקורית לפיתרון הבעיות, למיתון הלחצים ולהקניית כישורים להתמודדות טובה יותר בבעיות, כמו שני בתים לילד, חימוש פעיל של פיתרונות תחליפיים, מישפחה המורכבת מנישואים חדשים. אבל סוד גלוי הוא, שכמיספר העוסקים בנושא, כך מיספר האמיתיים של האב כלפיו. לפעמים ההורה המפקר מנסה לפתח כלים מלאכותיים לשמירת הקשר עם הילד. כתוצאה מכך עלולה להיווצר מערכת יחסים בלתי ריאלית.

חסות משותפת – זהו הדגם שבו יוצרים האב והאם דגם חדש של שתי מישפחות נפרדות הפתוחות זו לזו והילדים נעים ביניהם ללא קושי.

זה נכון להיום. הדגם האידיאלי. שני ההורים השלימו את תהליך הפרידה והתחילו את תהליך הבנייה מחדש של חייהם העצמאיים. חבנית שני בתים עשויה – לדעת החוקרות – להוות את הבסיס ליציבות ההורים בחייהם החדשים, כמו גם ליציבות של חיי ילדיהם.

איך נראה הסידור הזה בעיני ילדים?

● „ליסון לילה אחד במיפסחת מגורה אצל אמא ולילה אחד על הספה בסלון אצל אבא.

● לעשות אמבטיה אצל אבא ומיקלחת אצל אמא.

● זה סנדוויצים עם נקניק לצהריים אצל אבא, ואוכל סיבעוני אצל אמא.

● הבעייה שלי, שנעלי־ההתעמלות נשארים תמיד בבית של אמא, כשאני ישן אצל אבא, ובבית של אבא כשאני ישן אצל אמא.

● כשאני מומינה חברות הכיתה, אני מתכוונת אצל אמא או אצל אבא.

פרק השוב רן בהשפעת חגיל, על הילד העובר משבר גירושין. במחקר השוואתי אשר ליוות ילדי גירושין לאורך זמן, במצא כי גילו של הילד בעת גירושי הוריו, משפיע על איכות תגובותיו ורעצמתן. ככל ניל התגלו רפוסי תגובה אופייניים, בהתאם לשלב ההתפתחותי שבו נמצא הילד. תופעה זו מסבירה מדוע אחים, העוברים יחד את חוויית הפירוד, באותן נסיבות מישפחתיות, שונים זה מזה בתגובותיהם.

השפעות דרומות של משבר הגירושין עלולות להופיע לאחר שנים. כאשר הילד מגיע לשלב מגיע של התפתחותו, דתגובות הקיצוניות תלמות במרבית המיקרים תוך שלוש השנים שלאחר הגירושין, כשמתייצבות המערכות המישפחתיות הנפרדות של האם ושל האב.

לעיתים קרובות, מופיע בהתנהגותם של הילדים „אפקט הנדנדה", המתבטא בחליפות והתנגדות. בין הבית לבית־הספר, יש הבוחרים לפרוק את זעמם ומתייחסם בחוץ, ולעומת זאת בבית הם מפגינים ציידנות, כדי לא לסכן את הביטחון ביחסיהם עם ההורה שנותר להם. אחרים מתנהגים בבית־הספר בצורה מוגרת, ורוויקא בכית הם מגלים ביטויים של חרדה ומרשים לעצמם לבכות ולבעום בגלוי.

הערה: לא כל ילדי הגירושין מועדים לפגיעה נפשית. כאשר מצליחים בני הזוג להפריד בין המחלוקת ביניהם לבין תפקידי ההורות, ומסוגלים להגיע להסכמה בקשר לדרכים הטובות ביותר למילוי צרכיו של הילד, גדלים סיכויי להפחתת המישפחתיות המרשמות.

בעיית מערכת החינוך כמערכת תומכת, עולה שוב במחקר המקיף הזה, ושוב מותירה יותר סימני־שאלה מאשר סימני־קריאה. אין ספק: יותר ויותר נדרש בית־הספר למלא תפקיד של הורה במובן ממש, לראות לחזנה ולהנגה ולהטות אוזן קשבת לביטוי צרכים רגשיים של ילדים וזנותם. לעיתים הופך בית־הספר לזירת הקרב בין הורים ביצים, כאשר כל אחד משתדל לשכנע את המורה בנכונה שלו למתחולל בבית, כדי לזכות באהדה.

אם או אב, שאין להם עם מי להתחלק בראגותיהם לילה, פונים אל המורה כאל שותפם הזמני לתפקיד החינוכי. יש המערבים את בית־הספר במאבקים שביניהם, כאשר אחד ההורים מבקש לשנות את ההרגלים הישנים לטובת הילד, לעיתים מתרו חשש לעמוד בפני ביקורת. כאשר צו בית־המישפט מגביל את מגישותיו של אחר ההורים עם הילד, עשויה הצר בית־הספר להפוך למקום מיפגש כמעט ורכבר היו מיקרים שבהם נחשפו ילדים מבית־הספר על־ידי הורה ממורמר.

בבתי־ספר אחדים בישראל הנהיגו ספסי ריישום אחיידים, הכוללים את כתובתו ומיספר הטלפון של כל אחד מההורים, מקומות מגוריהם ומקומות עבודתם, וכן מיספר טלפון לשעת חידום של סבים או קרובי־מישפחה אחרים.

המחקר חוזר ומרגיש כי לאור העובדה, שבית־הספר הוא הגורם היציב היחיד בחייהם של ילדים רבים שהוריהם התגרשו, לא ניתן להתחמק מאחריות בנושא זה. המערכת תהיה חייבת להרחיב את השירות שהיא נותנת אל מעבר לשעות הלימודים. עליה לשעול בתחום מורחב של הבית, בשמירה על ילדי איכותה עובדות, בסיפוק מזון וברוחה. אם יתנו מעילוחה אלה, מתוח של הפעילות הלימודית שתינגע. גם חיא.

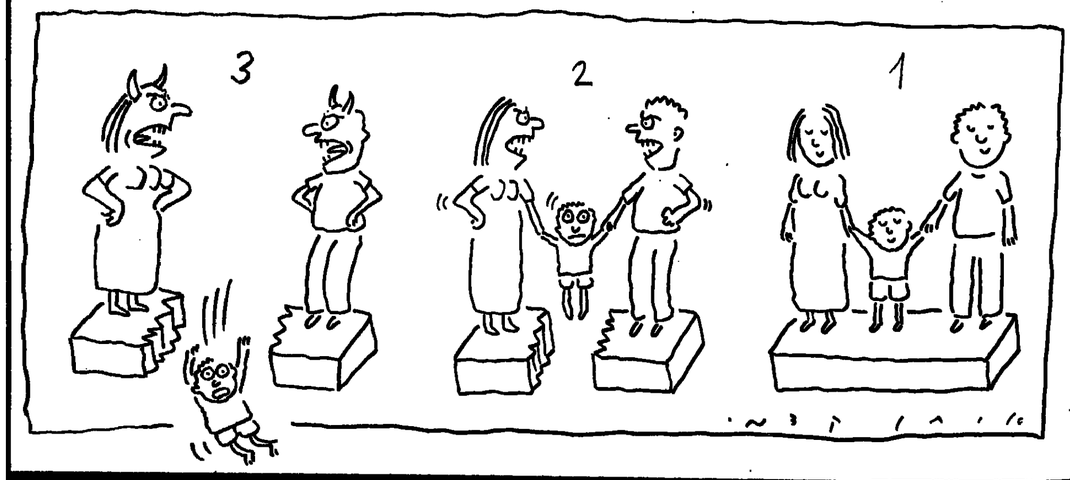

הילדים מפסידים

כמו בכל מישפחה, יש בני־זוג שיפיקו תועלת מהגירושין. הילדים – לא. שפע המידע, עדיין לא יצר נוסחה להפחתת הכאב. חסות משותפת: דגם שבו יוצרים האב והאם שתי מישפחות נפרדות, שהילדים נעים ביניהם ללא קושי. בית־הספר הוא הגורם היציב היחיד בחיי ילדים רבים. מערכת החינוך חייבת לקחת על עצמה אחריות כתחום מורחב של הבית. „תגובת שרשרת – ילדים וגירושין", מאת עפרה איילון ועדנה פלשר

ישנם בני־זוג העשויים להפיק תועלת מגירושין. השתחררות ממתחים, מציאת בן־זוג חדש. חיים שניים. לילדים, לעומת זאת, אין כל תועלת מן הגירושין. הם מפסידים תמיד.

הקביעה הזו הנחתה את עפרה איילון ועדינה פלשר, שהוציאו־לאור בימים אלה את הספר „תגובת שרשרת" – ילדים וגירושין.

הספר הוא תוצאה של עבודת־מחקר בתחומי הפסיכולוגיה והייעוץ החינוכי. מגדיר את עצמו כמדריך במבוך הגירושין. למעשה זה עוד ספר המנסה להתמודד עם המשבר המישפחתי הקשה הזה.

בשנים האחרונות נתעשרנו בלא מעט ידע ואינפורמציה, בהנחיות מגורמים מומחים, ואפילו חוזים רישמיים של מישרד־החינוך בנושא ילדים להורים שהתגרשו, כבר קיימים. רישמיים ויבשים – אבל קיימים. אבל אף אחד עוד לא הרכיב עדיין הנוסחה להפחתת הכאב. מי שיצמח מספר זה או מספר אחר לתשובה. בה"א הידיעה – התאכזב. יחד עם זאת, מישמש הספר הזה נדבך נוסף באפקס המצטבר לידע ולתודעה שלנו, להתמודדות עם הנושא.

מצבי הלחץ שמתוללים הגירושין, נוצרים מישילוב של שתי רוחות קשותו חוויה השיבוי וחוויה האובדן. הישפעתן של חוויות אלה שונה לגבי כל אדם, ונעשו ניסיונות מחקריים כדי להגיע לאומדן של הנזק. על־פי סולם מסוים שמורד את דרגות הלחץ המצטבר ונותן להם ציונים בהתאם לחומרתם. הציון הגבוה ביותר הוא 100, והוא ניתן במיקרה של מות בן הזוג. גירושין לפי הטולם הזה מקבלים 73 נקודות. אבל, אולם סיב לכל בקשה נוספת. אני הייתי רקעה מאוד לזוג בעליים אולם הוא סילב לקנות לי, בטענה שאין זה מתפקידו. באותו יום לקח אותי למיסעדת יוקרה. שם כמעט נחנקתי מארוחת פאר, שעלתה כמו שלושה זוגות בעליים למחות".

הכוונה במיקרה זה היא למי שמכונה בספר, בהגדרה המיקצועית, „ההורה האחר": יתכן שחורה שעוזב מרגיש רגשי־אשמה ואו הוא ינסן את הילד ויתעלם ממנו לסירוגין. אצל הילד זה עלול ליצור ביבלבל ועוגמת־נפש, משום שאין לו דרך להבין את ריגשותיו ומיה צריכה להסכיר, אם בבית אני מתכוונת אצל אמא או אצל אבא.

הגישות הדו־שביות והמקוריות.

אחת הנקודות החשובות בספר הם הציטוטים שנרשמו מפיהם של ילדים להורים גרושים.

דברים בשם אומרם. „אני מצטערת שנולדתי, בכללי רבים הורים כבר עשר שנים. אם לא הייתי, אולי הם היו כבר מסתיים". ציטוט אחר. „לאחר שעוד אותנו, לא התעניין אבי, לא כי ולא באימי. הוא היה פרוד מאור בעסקיו ותמיד נשגע עם אנשים רבים, שאחב לתציג אותי כפניהם. את רמי־המזונות שלא הספיק לנו כלל שילם בזייקנות, אולם סיב לכל בקשה נוספת. אני הייתי זקוקה מאוד לזוג בעליים אולם הוא סילב לקנות לי, בטענה שאין זה מתפקידו. באותו יום לקח אותי למיסעדת יוקרה. שם כמעט נחנקתי מארוחת פאר, שעלתה כמו שלושה זוגות בעליים למחות".

35

שינוי בהרגלים האישיים – 24
החלפת מקום מגורים – 20
שינוי בדפוסים בילוי זמן – 19
שינוי בהרגלי שינה – 16
שינוי מיספר המיפגשים המישפחתיים – 15

הציון המצטבר של עוצמת הלחץ

יום רביעי, י"ג בסיון תשמ"ז – 10.6.1987

GARDENA®

התחביב הירוק

סוף סוף גם בארץ - כלי הגינון של גרדנה, לגנן החובב והמקצועי.

מהכנת האדמה לשתילה, דרך טיפוח הצמחיה והדשא ועד לטיפול בחצר הבית ובמכונית. הכל - בשיטת "גנן זאת בעצמך". גרדנה. כלים ואביזרים מתוצרת גרמניה, באיכות מעולה, פשוטים להפעלה,

עם הוראות התקנה ותפעול צבעוניים וברורים. אינך צריך להיות מומחה לגינון או לדישון כדי להצליח. לכל פריט וכלי היעוד שלו. כך תהיה לך גינה פורחת.

גנן זאת בעצמך עם גרדנה, וגם תהנה מתחביב חדש.

התחביב הירוק

איכות גרדנה. אחריות לכל החיים.

גרדנה, החברה האירופאית הגדולה והמובילה בתכנון, ייצור ושיווק של כלי גינון ביתיים. מוצרי גרדנה משווקים ביותר מ־70 מדינות ברחבי העולם. תמצא אותה גוזמת את הגדרות היפים ביותר באנגליה. תמצא אותה מגרפת כמעט כל גינה בגרמניה ומתיזה מים ממקלחוני חצר מיוחדים במאות אלפי פינות חמד בעולם.

זוהי גרדנה. מי שהביאה לעולם ערכות וכלים משולבים ובודדים לכל עבודות הגינון בכל השלבים:

גרדנה
ביריד אדם ומעונו.
מימין לכניסה הראשית, ליד האגם.

GARDENA®
כלי גינון מהגנים היפים של אירופה.

נ. פלדמן ובנו בע"מ
יבואן: נ. פלדמן ובנו בע"מ,
רח' יגאל אלון 121, ת"א, טל' 03-250269.

גלקוס
הפצה ושיווק: גלקון, קיבוץ כפר בלום,
גליל עליון, טל' 03-253405/6
נ. פלדמן ובנו בע"מ.

יהודית אוריין

אילו הייתי גבר...

יש דבר אחד חיובי בלא־להיות אשה ביניסטית. יש דבר אחר שמשמחני להיות אשה. אני פחדנית ומוגת־לב, אני חסרת כוח וסקולת באופן מרכז. פחדת לבד בחושך, לא יכולה להרוג ג'וקים, פוחדת מגליים ומגבהים, לא מסוגלת לקלוע למטרה, חסרת תושייה בשעת סכנה, היסטרית למראה דם או פצע בכסר, לא מסוגלת לפנוע בשום יצור מהיונקים, ובעיקר לא מסוגלת להרוג.

אני יודעת שנשיות מסוג זה כבר יצאה מאופנה. יחד עם המחוכים וההתעלפות והוואלריין. אבל אני לא משחקת אותה לגרכים נסיים. אני באמת כזאת. אלא שמעולם לא הכחיתי על כך. איש לא לעג לי, לא ראיתי בעצמי אשה פגומה, לפחות בעניין הזה לא היו לי תסביכים. למולי, החברה לא דרשה זאת ממני.

אבל איזה דבר נורא זה להיות גבר עם אופי כמו שלי. הבנות לא היו סובלות אותי. הבנים היו עשים אותי לקלס. הייתי צריך להעמיד פנים.

הייתי נופל אחרי שני כפיפות־סמיכה. הייתי מתנשף אחר מא"ש ליילה. במסע־אלונקות הייתי מתוסכל ופורץ בבכי. הייתי בורח במקום לירות. הייתי פחדן מתוסכל, סמרטוטי. איזה מזל זה להיולד אשה. בעיקר במדינה הזאת. אני מוריה אם כל האמנציפציה שלי, את שיוויון הזכויות, אם זכותי להתקבל לקורס טיס. הכל - ובלבד שלא אצטרך להיות גיבורה.

גם אינני בעלת יחוש הירואי. כולם אצלי היו בחורי ישיבות, חובשים ומחממים ספסלי בית מדרש. לסבא שלי היתה אצבע קטומה, מום שהגיע בעצמו על מגת להשתחרר מהצבא הטלנו. ראיתי את האצבע הפגומה הזאת שלו. אני מתחתי על בגימין השלישי, הגלותי, של מנדי מוכר ספרים, שלא ידע „לגזר עקב"! ולא על מיתוסים הירואיים. צמחתי על בריחות של שתונות יהודית, שהצילה את כבודה בעזרת הדמעה.

אם רם צבעו חום, או אני פצוע קשה - אומר יהודי אחד, שנלחם בצד האוסטרי במלחמת העולם הראשונה. ויהודי אחר הגיע לשדה־הקרב ושאל, איפה נלקחים בשבי. אצלנו היו מומרים מארשים, בין הרגים לכבר־קצון בסעודת־שבת, בהתלהבות ובתיפוף על השולחן, אותם מארשים שלמיקצביהם צעדו הגויים כדי ליהרג במילחמה.

כתוצאה מכך יש לי הערצה בלתי־נגדלת לכוח, לטרוריים, לאומיקלב, לנבדים נאפריינגורה, לסטאלונה. אני לא מוכלת גברים הרכוכים. אבל אבור, אילו נולדתי גבר, הייתי גבר נוורוטי, פרובלמאטי ולא־מצלית אצל נשים. אני הייתי הראשונה לסלוח ממנו.

אבל מה שמרהים, מדאיג ומכאיב, הוא עובדת היות הבנים שלי - בני. אילו ידעו את הגנים שלי - אילו יצורים אומלליים הייתי מביאה לעולם. הגדול עבר את אימוני הטירונן, ועשה שם אני לא יודעת מה. הוא לא סיפר לי. הקטן בדרך למשהו דומה, ואני אני מכינה לאן נעלמו הגנים שלי והגנים של סבי. מי ילד לי אלה. ולאכזון חול ולשכב על הארמה ולעשות מארבים במילואים - איך אני חובעת מהם נשם אידיאל לאומי, דבר שאני לא הייתי יכולה להגשים בעצמי. איך אני יכולה לישון עם זה בלילה.

או אולי ברגע שמישהו נולד גבר, נעשים גם הגנים שלו גברים וטרודים. או אולי בכל זאת גברים שונים מנשים - אני מנסה להתנחם ביחס לבנים שלי. ובכל זאת, ליחר ביטחון - ברוך שעשני אשה.

יוסי שין

מי ישכח אותנו מחר?

מי זוכר אותנו היום? מי ישכח אותנו מחר?

סיני. 1974.

עמרנו, קבוצה קטנה של תותחנים, בפתחו של אוהל המיפקדה. מביטים לכיוון הכביש. חיכינו.

היינו כבר מורגלים בציפייה הזאת: לפתע יוציא האוטובוס, ובו החיילים שחזרו מהחופשה. כל עוד לא יחזרו הם - לא תצא לחופש הקבוצה הבאה. ואנחנו - אנחנו היינו הקבוצה הבאה.

ירד גשם שוטף בסיני, בפברואר 1974. עמרנו מכווצים, כשהסיפות ניתוות עליינו, מתוחים - „מתי כבר יבואו" - חיישים - „אולי יבטלו פתאום את כל החופשות?"

בנבילה וגולדסטין היו הראשונים שראו אותו, את האוטובוס. הם צווחו, יחד: „הנה הוא! הנה הוא! יצאו מתחת למחסה כולל האוהל, בחיוכים, ורקדו בגשם השוטף.

כשעצר האוטובוס, עלה בנבילה ראשון, וגולדסטין מסר לו את הדרמילים, כדי שיסדר אותם מעל לראש של מקומות הישיבה המיוחדים שלהם. המיר ביחד, אלה.

קשה היה להבין איך השניים האלה, בנבילה וגולדסטין, התחברו. גולדסטין, עולה חדש מארה"ב, תלמיד חכם, אוהב שיחה, חברותי ופרופסור למוסיקה באוניברסיטה, ולעומתו בנבילה, בעל מכולת קטנה וכושלת ברמת־גן. שחקן, ממורמר, סטים קקושי שש כיתות של בית־ספר עממי. לא נראה היה שבחיים האזרחיים היו מחליפים ביניהם יותר מפשפוש אחד. אבל כאן, במיתלה, התיידרו ידידות עמוקה.

בתחילה, ראינו אותם יושבים יחד באוכל. אחר־כך התחילו לשבת יחד, כשאחד מהם בתורנות, ולדבר ביניהם - שעותו על מה הם מדברים? חשבנו. איך, בכלל, יכולה להיות להם שפה משותפת? בסופו של דבר - הפכה הידידות שלהם לעובדה ברורה. הם היו יחד בכל מקום - בשמירה, בתורנות, בחופשה. בנבילה השחקן אפילו המתנה - היה יותר נחמד לאנשים, מחייך למעמים, פחות מריר ומכונס. היה ברור שהעובדה שמצאנו את עצמנו בסיר הלחץ של מילחמת יום הכיפורים, קילפה מעל טולנו שכבות כבדות של אבק, ונתגלה דתוך - האמת שניתתת להעמדת הפנים, להיסגים, לחשיבות המדומה של החיים האזרחיים. כך מצאו את עצמם בנבילה וגולדסטין מאוחדים. כמו שתי חלבות, הבוראות עצמן לפגוע יחד - באמצע האוויר.

תלמו שנתיים. נצאתי את עצמי שוב במילואים עם בנבילה. באותו צוות. תותח. גולדסטין נעלם - כנראה שנסע לחו"ל, כך אמרו השמועות. ישבתי לבד עם בנבילה בעמדה. כשהשמש שוקעת על הגולנים הסגורים במיתתם. בנבילה מוד להיות שחקן, זועף. ניסיתי לשוחח איתו. „בנבילה", אמרתי, „אי־אפה הוא זה, החבר שלך, גולדסטין? לא בא השנה למילואים?" בנבילה הרים את ראשו בכבדות. „מי?" שאל. „גולדסטין" עניתי. „זה, החבר שלך, שהייתם תמיד שומרים יחד, והייתם אוכלים יחד? גולדסטין? אתה לא זוכר?" בנבילה הביט בי במבט אטום, מרוחק. „לא", אמר, „לא זוכר"

●●●

מי ישכח אותנו מחר?

ורדה צ'צ'יק

יורדים מדהורים

זכיכי שלנו לתחוזדע אל כל נושא פסיכולוגי או חברתי, שמנסים לחקרו ולברר אותו עד תום, תלוי בשאלות ששואלים החוקרים. כל עוד השאלה לא נוסחה בשאלה־מחקר או בראיונות אישיים, לא נדע דבר מוסמך על הבעיה. אפילו היא בולטת, אפילו מדברים עליה אנשים ביום לבין עצמם, אפילו משוחחים עליה בנוכחות מדעני־התנהגות והתנהגות.

החקירה הזאת באה כדי לדבר גלויות על גורם נוסף אפשרי לירידה מן הארץ, שלא עלה עד כה במימצאים השונים, אשר חשפו לאחרונה, ש־30 מבני־הנוער היום, שוקלים ירידה. פשוט מפני שאין אחר - כנראה - לא הציב ליורדים גם את סידת השאלות הבאותו: מה הקשר בין חוסך עם הוריך או בני משפחתך הקרובים, לבין החלטתך לרדת מן הארץ. מהם הלחצים המסרבים המופעלים עליך על־ידי חברים או אפילו חברים, שגרמו לך להישאר בחרל, יותר מן חומן שהיכנון, עד שהשהות הפכה ירידה.

לא יודעת אם שורת המיקרים שיובאו כאן בשיניים קלים, יכולים לשמש אפילו שמץ של מידגם כלשהו. לא יודעת אם גם חברים וחברות של אחרים הוריד במניהם, שבעצם, מתחת לכל הנימוקים על איכות־חיים, לילכון, בהזדבות, נחות, צבא, מילואים, מצב כלכלי - קיימת בעייה תת־קרקעית, שקשה להודות בה אי־אפשר לתפיסך לחות בחיים הבוגרים, תוחת המכבש הזרוי המלחיץ והמחמיר. אי־אפשר היה להיות יחוד עם האהבה הבלתי גלאית, תמיד יש לחם. הרגשה שהם ספריעים, לא יורדים בגמר לאחרון בדיבר ביומם, בשאלות מבלבלות, ופחד ברור מתות אורב. השיחה איתם שיקראה, לא בקלה, שמאפיר בארוך מסבה, ומצד לשאר־זה, שאלת אי־בקשת ובכל לסמוך

שיר אהבה למזכירה האוטומטית

בתחילה אהבנו לשבוע אותה, ועד היום אנו שמעים דברי שבחה וחלולה על אי־חבחות מעברת מסרים במכונות בשיר אי־מערבי. המוכר, אבל בתרגום מהמכני־שיש במכונה ומן צדדים שונים, שאלת אי־בקשת ובכל לסמוך

[illegible]

תמיד יש לחם. הרגשה שהם ספריעים, לא יורדים בגמר לאחרון בדיבר ביומם, בשאלות מבלבלות, ופחד ברור מתות אורב. השיחה איתם שיקראה, לא בקלה, שמאפיר בארוך מסבה, ומצד לשאר־זה, שאלת אי־בקשת ובכל לסמוך

[illegible]

עוף בפרג

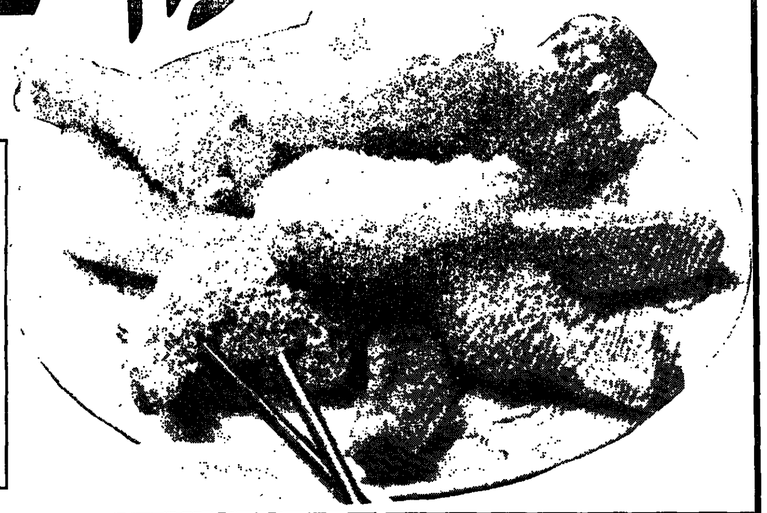

[illegible]
[illegible] בעלות. טרפנים את המרגרינה המומסת [illegible]
טובלים אוו עוקי העוף בביצה, ומגלגלים [illegible] הציפה. מניחים את
הציפוי אל הבשר. מניחים את עוקי העוף על רשת [illegible] מרקרוגל,
כשחצד הבשרני של השוקיים פונה לשולי הכלי. צולים בעוצמה מלאה
(650 וואט) במשך 10 דקות. הופכים ומשדרים מחדש, וצולים במשך
10–15 דקות נוספות. מכסים את הכלי בנייר אלומיניום, ומשהים 5 דקות.

כריכוני כבד במיקרו

המצרכים: 2 כפות מרגרינה; בצל קצוץ דק; 3 פרוסות לחם אחוז מעושן, קצוץ; 50 גרם פיטריות, קצוצות דק; ½ כפית קורנית מיובשת (סיסמין); 250 גרם כבדי עוף, מנוקים ושטופים; מלח ופלפל; כף יין אדום; כף ברנדי; 2 כפות מיונית; 2 כפות אגוזי מלך קצוצים דק.

שמים את המרגרינה, הבצל וחצי האוזן בכלי בישול, ומבשלים בעוצמה מלאה במשך 2 דקות. מוסיפים פיטריות, קורנית, כבדים, תבלינים, יין וברנדי. מכסים ומבשלים בעוצמה בינונית־גבוהה (500 וואט) במשך 7 דקות. בוחשים מדי פעם.

מעבירים את תכולת כלי הבישול לממחה או למעבד מזון, ומשרבלים למיטרת חלק. מעבירים את המיטרת לקערה ומצננים מעט. מקפלים פנימה מיונית ואגוזים. מקררים היטב.

מגישים עם קלי, או עם קרייקרים.

■ דנית סלומון

עוגת מישמשים בקרם לימון

המצרכים: 4 ביצים גדולות; קורט מלח; 4 כפות סוכר; 4 כפות קמח; כף מיץ לימון; 8 מישמשים בשלים; אבקת ממתיק מלאכותי; 2 שקיות מוס לימון דל־קלוריות; כוס מים קרים; 2 חלבוני ביצה; מיץ מלימון גדול; תרסיס שמן.

מפרידים את הביצים. מקציפים את החלבונים עם קורט מלח וסוכר לקצף יציב. טורפים את החלמונים עם מיץ הלימון, ומקפלים לתוך הקצף. מוסיפים את הקמח בתנועות קיפול. יוצקים את החבלבל לתבנית עגולה משומנת בתרסיס שמן. אופים בחום בינוני כ–35 דקות. מצננים היטב.

חותכים את העוגה לשתי שכבות. פורסים את המישמשים לפרוסות דקות, בוקים עליהם מעט ממתיק ומשהים.

שמים את אבקת המוס בקערת הקצפת. מוסיפים מים קרים וחלבונים. מוסיפים מיץ לימון, ומקציפים 5 דקות במהירות גבוהה, עד שהתערבבת קצפית וחלקה. מקררים כשעה, עד שהמוס יתקשה.

מורחים מעט מחמוס על החצי התחתון של העוגה, ומסדרים עליו פרוסות מישמש. מכסים בחצי הנותר של העוגה, ומצפים את העוגה בשאריית המוס. רצוי לולף את המוס משקיק וילוף עם צותר כוכבי. מעטרים במלחי מישמש.

(8 מנות)

עוגת תפוחים

המצרכים: 4 ביצים גדולות; קורט מלח; 4 כפות סוכר; 4 כפות קמח; ½ כפית תמצית גרגיר; כף קליפת לימון מגוררת; 4 תפוחי עץ חמוצים; אבקת ממתיק מלאכותי; קינמון; מיץ לימון; תרסיס שמן.

מפרידים את הביצים. מקציפים את החלבונים עם קורט מלח, ומוסיפים את הסוכר בהדרגה, עד שמתקבל קצף יציב.

טורפים את החלמונים עם תמצית רום קליפת הלימון, ומקפלים לתוך הקצף. מוסיפים את חלמוני הביצים בתנועת קיפול.

משמנים תבנית אפייה בתרסיס שמן, ויוצקים לתוכה את התבלבל. מסדרים עליו את פרוסות התפוחים, ואופים בחום בינוני במשך כ–45 דקות. מצננים ומזקים אבקת ממתיק וקינמון.

קסטה גבינה

המצרכים: חבילה ביסקוויטים לקסטה (או ביסקוויטים אחרים ללא ציפוי); 750 גרם גבינה לבנה דלת־שומן; כף ג'לטין מומס ברבע כוס מים רותחים; ממתיק מלאכותי בכמות השווה ל–15 כפיות סוכר; קליפת לימון מגוררת; 2 חלבוני ביצה; כף סוכר; חבילה ג'לי דל־קלוריות אדום.

שמים את הגבינה בסיר המונח מעל אדים. מוסיפים ג'לטין מומס, ממתיק וקליפת לימון. משהים מעל אדים עד שהגבינה תתרכך.

מקציפים את החלבונים עם הסוכר לקצף יציב. מוסיפים את הקצף לגבינה, כף אחר כף, ומסירים מהאדים. יוצקים את הגבינה על שיכבת הביסקוויטים. טובלים את הביסקוויטים הנותרים בחלב, ומכסים את הגבינה.

מכינים ג'לי לפי ההוראות שעל האריזה, ויוצקים על הביסקוויטים. מקררים היטב.

כדורי שוקולד

המצרכים: 20 ביסקוויטים פשוטים, ללא ציפוי; 10 כפיות מרגרינה בטעם חמאה; 10 כפיות אבקת קקאו בלתי ממותקת; 10 כפיות צונמקים; ½ כוס חלב דל־שומן; ממתיק מלאכותי לפי הטעם; 10 כפיות קוקוס שחור.

מרסקים את הביסקוויטים במעבד מזון. מוסיפים מרגרינה וקקאו ומערבבים היטב. מוסיפים חלב, צימוקים וממתיק מלאכותי, מקררים במקרר עד שהתערובת תתקשה.

צרים מהתערובת 20 כדורים, ושמים בעטורות נייר. זורים ½ כפית קוקוס על כל כדור.

(10 מנות)

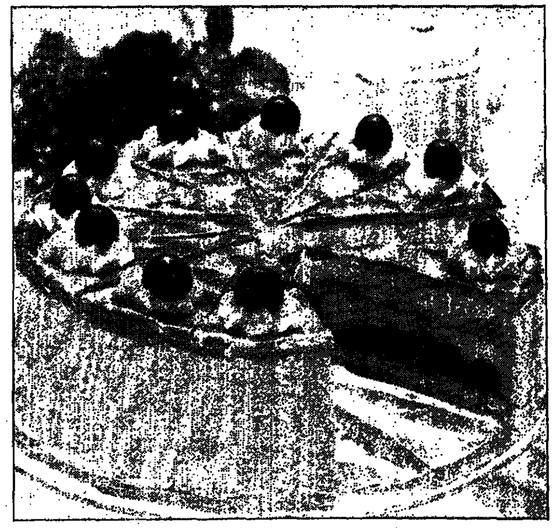

מבצע מק-דויד

קח בים... וטוס לאמריקה!

פרס ראשון

טיסה להוואי!

(הלוך ושוב לא כולל המיסים)

בכל העולם - המבורגר זה אמריקה.
כאן בישראל, ההמבורגר העולמי עכשיו במבצע עולמי.
היכנס לאחד מסניפי מק-דויד קח ביס... וטוס לאמריקה.

איך זוכים?!

בכל סניף מק-דויד תקבל עם הזמנתך כרטיס גרוד.
גרד לפי ההוראות ע"ג הכרטיס ותוכל לזכות באחד מהפרסים המיידיים: המבורגרים, פוסטרים, חולצות וכו'.
מלא את הטיסמא על גבי הספח והשתתף במבצע הפרסים הגדול של מק-דויד. בין כל השולחים תערך הגרלת ענק. אל תשכח: אתה יכול לזכות בכרטיס טיסה להוואי... בגלשן רוח... באופני BMX ב...נעלי ריבוק.
ככל שתשלח יותר ספחים יגדלו סיכוייך לזכות בפרסים הנהדרים. בוא למק-דויד.
דרך אגב, ראית את הסרט?!

והפרסים הגדולים:

גלשן רוח ריינבאו Rainbow

גלשן רוח טיגה Tiga

(הגלשנים המובילים בעולם)

כולל מפרש ומערך מלא.

צביקה ציוד ימי וגלישה
נמל ת"א הישן טל' 03-454573
(לשעבר סנפיר)

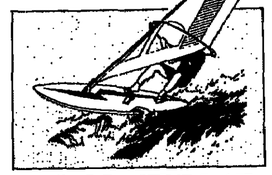

15 אופני BMX

20 זוגות נעלי ריבוק

חולצות פוטבול אמיתיות מארהב.
מאות פוסטרים פוטבול משגעים.
מאות חולצות מק דויד - פוטבול.

דליה ניר מגישה

עוגות קלות מישקל

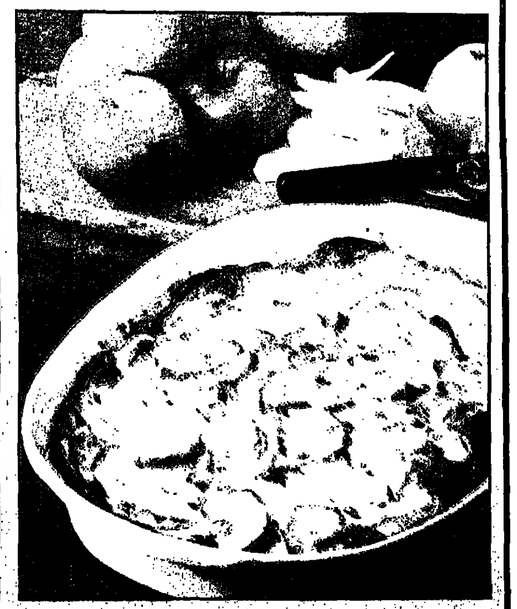

"מהמנות שנם מלאים גם "נאר גם מלא "מהמנות נם מלאים גם מלא מאוד גם מאוד מאוד גם מאוד מאוד גם מאוד

רגעי פרשה

● „רגע, בבקשה, אראה אם הוא כאן" – לעיתים קרובות זו התשובה שאני מקבלת כשאני משלמת ומבקשת לדבר עם מישהו. ברוב המקרים אני מקבלת את התשובה כפשוטה, אך לפעמים נדמה לי שזו דרך להתחמק מלשוחח עמי. כיצד להימנע מהרגשה בלתי נוחה זו?

רבים נפגעים מתשובה מעין זו, ובצדק. לכן כדאי להמנע ממנה. הדרך הפשוטה ביותר להתגבר על הבעיה היא ללמד את בני הבית לומר שלום בצאתם, ואז יודעים מי בבית ומי לא. התשובה „אראה אם הוא בבית" מקורה, לרוב, באי־ידיעה אמיתית, משום שהורגלו לפקוח על כללי אדיבות אלמנטריים כלפי בני הבית.

● אמי טוענת שעלי להחזיר את סיבת החרב שקיבלתי מארוסי לשעבר. מה דעתך?

אומנם נאמר, שהענקת מתנות מהנה את הנותן יותר מאשר את המקבל, ומתנה לעולם אינה ניתנת על תנאי. אף־על־פי־כן, במקרה של ביטול אירוסין, מן הראוי להחזיר מתנות יקרות ערך. מתנות שערכן הכספי אינו גבוה, מותר להשאיר בידי המקבל, אם אין התנגדות מצד הנותן. החזרת מתנות מחייבת טקס והתאפקות. אם פגישה אישית אינה באה בחשבון, אפשר להחזיר את המתנות בידי שליח מבני המשפחה. החזרת המתנות מחייבת את שני בני הזוג, אלא אם הנותן עומד בתוקף על כך שישארו בידי המקבל.

■ נ.א. ברקאי

בננות מטוגנות

המצרכים: כף שמן; כף מים; ¼ כוס חלב; כוס קמח; ביצה; קורט מלח; 8 בננות גדולות; 3 כפות סוכר; 3 כפות רום; שמן לטיגון עמוק; קינמון טחון; כף אבקת סוכר.

טורפים יחד שמן, מים וחלב. מנפים קמח ומלח לתוך קערה, ומוסיפים את הביצה. מוסיפים את החלב בהדרגה, תוך טריפה. כשהבלילה חלקה, מכסים את הקערה, ומשהים במקרר למשך 30 דקות.

קולפים את הבננות, ופורסים לפרוסות דקות. מניחים את הבננות בקערה, זורים עליהן 2 כפות מהסוכר, ויוצקים את הרום. משהים 20 דקות.

מחממים שמן לטיגון עמוק. טובלים את פרוסות הבננה בבלילה, ומטגנים בשמן החם עד שיזוהיבו משני צידיהן – מטגנים מיספר פרוסות בכל פעם. מספיגים על מגבת נייר.

להגשה, עורמים את הפרוסות על צלחת הגשה מרופדת במפית נייר דקורטיבית. מערבבים יחד את כף הסוכר הנותרת, אבקת הסוכר וקינמון לפי הטעם, זורים על הבננות. מגישים חם.

צבעי הפסטה

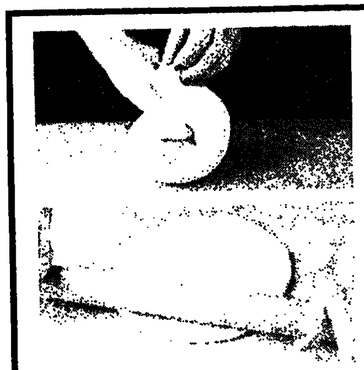

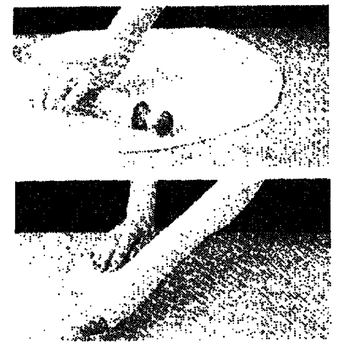

פסטה אדומה

המצרכים: 400 גרם קמח לבן; 250 גרם גזר; 3 ביצים; מלח; כפית רסק עגבניות.

מגרדים דק את הגזרים, ומבשלים אותם במימלח עד שיתרככו. מסננים.

טוחנים את הגזר המבושל במכתשת ירקות או במעבד מזון. מכניסים לסיר קטן ומייבשים תוך עירבוב מעל לחבה נמוכה במשך מיספר דקות. כמה דקות. מוסיפים גם את רסק העגבניות.

כשהמחית נראית יבשה וללא נוזלים, מוסיפים אורזה לזמנה שבקמח, יחד עם הביצים והמלח. לשים כנו לפסטה רגילה.

מתכון בסיסי

כמה טוב לקחת לעצים פסק־זמן מהמחשבים ומהמכשירים החשמליים ולעשות פסטה בידיה בעזרת מערך פשוט ומישטח עבודה. יש לזה טעם של פעם, והשואות חסועדים מחוות תמורה חולמות לטירחה שהרשקעה בהכנת הפסטה. מחשבים ביצה אחת לכל 100 גרם (½ כוס) קמח. כמות הבצק ביחוד לסועדים הלוחה בשוב החבשיל שמכינים מתפשטת לחכות 4 מנות פסטה עם רוטב דליל יש לחכין בצק ב־400 גרם קמח, למעשה עם רוטב עשיר יספיק בצק חיבשי ב־300 גרם קמח.

מערימים את הקמח על מישטח עבודה, צרים גומה במרכז. שוברים את הביצים לתוך חגומה שבקמח. (לבצק פחות עשיר, אפשר להחליף ביצה אחת ב4–5 כפות מים. כדי לקבל בצק גמיש יותר, מוסיפים לבצק כף שמן. במקרים מסויימים מוסיפים גם מעט יין לבן לבצק, אך הפעלה הקלאסית נעשית ללא תוספות כלשהן). מוסיפים קודם מלח ומתחילים לערבב את הקמח לתוך הביצים בקצות האצבעות. מאחדים לבצק אחיד, ולשים בתנועות לחיצה בחלקה התחתון של כף היד. מקמחים את מישטח העבודה בסידות הצורך. לשים במשך כ–10 דקות. את הבצק שנדבק למישטח העבודה מגרדים במרית.

כשהבצק מתחיל להיות רך ומגיש, משטחים אותו על מישטח העבודה, מקפלים מיספר פעמים וממשיכים ללוש. כשמתחילות לעלות בועות על פני הבצק, צרים ממנו בדרור, מקמחים במעט קמח, ומשהים 15 דקות על מישטח העבודה. כשהבצק מכוסה בסמבת מטבח ונקייה.

מחלקים את כדור הבצק לשניים, משטחים כל כדור בכף יד על מישטח העבודה. מרדדים מחמורכו כלפי חוץ כדי ליצור עלה בצק דק בעל עובי אחיד. מדי פעם הופכים את עיגול הבצק (עושים זאת על ידי כריכת הבצק מסביב למערוך), וממשיכים לרדד עד שמגיעים לעובי של 2 מ"מ. כשהבצק מגיע לעובי הרצוי, מגלגלים אותו לכרוכית מחרוקת, וחותכים לאיטריות ברוחב הרצוי.

פותחים כל איטרייה בזהירות. מבשלים מיד, או משהים לייבוש, ומבשלים מאוחר יותר. את הפסטה חותכים בעזרת סכין גדולה וחדה, או בעזרת גלגילון חיתוך משוון. אפשר לגזון ולהכין פסטה בכל מיני צבעים.

הפסקת הנשירה צעד ראשון למניעת קרחת

יש בודאי כאלה שהתפתחות נשירת שיערם או, אף התפתחות קרחת, אינה מדאיגה אותם כלל - ישנם כאלה, אך הם המיעוט שבינינו - אלא שגם האחרים, המודאגים מהחליך זה, סבורים כי זו גזירת-גורל שלא ניתן להלחם בה - וכאן טעותם.

תכשיר עוצר נשירה

נכון - גורמים רבים בחיינו אשר, כמעט, ולא ניתן להשפיע עליהם - כולל בחירת ההורים המתאימים, נמצאים בסוד הוצרדת קרחת - אך, זו הבשורה -ניתן וצריך לנסות ולהתמודד, ומי שמעז לעשות זאת - אחוזים רבים של הצלחה ממתינים לו מאחר ותכשירי השיער שי-טי-7 עונים על חלקן הגדול של בעיות נשירת השיער, הטפול בעור הראש, עדוד צמיחה וסילוק קשקשים.

שי-ט-7 הוא השם שניתן לסדרת מוצרים שפותחו תוך עמל שנים ע"י הנטורולוג זאב פכטהולט - על בסיס צמחי מרפא בלבד, ללא כל התערבות כימית.

עידוד הצמיחה באמצעים טבעיים

הרכב תכשירים אלה הוא צמחי-מרפא בלבד. צירוף סגולות צמחים אלה מעניק לעור הקרקפת חיוניות מחודשת ומחזיר לו יכולת תפקוד טבעי. יתר על-כן - העובדה שצמחים אלה של תכשירי השיער הם צמחי המרפא שהאדם שותה לשם שפור דמו ושמירת בריאותו, מלמדת על טיב התכשיר מאחר ושורשי השיער נזונים מאותו דם עצמו.

תכשירי שי-ט-7 מיוצרים ע"י זאב פכטהולט נטורולוג, ואסיה פכטהולט נטורולוגית - "תכשירים קוסמטיים טבעיים":

1. שמפו שי-ט-7 : מחזק שורשים, מסלק קשקשים, מונע שומן יתר, מונע נשירה ומעורר צמיחה.
2. תכשיר טיפולי שי-ט-7 : עוצר כל נשירה.
3. תכשיר טיפולי שי-ט-7 : מעורר צמיחה, מונע נשירה, מסלק קשקשים ושומן יתר.
4. שי-ט-7 משחת פנים לעור יבש: מסירה כתמים וקמטים מעל שכבת העור העליונה, מזינה ומייפה את שכבת העור התחתונה. מורכבת מצמחי מרפא בלבד.
5. שי-ט-7 משחת פנים לעור שמן: מסירה כתמים וקמטים עליונים של העור, מזינה ומייפה את שכבת העור העליונה. מורכבת מצמחי מרפא בלבד.

שַי-ט-7 תכשירים טבעיים, מופקים מצמחי מרפא בלי תוספות כימיות, לעידוד צמיחה, מניעת נשירה ולסילוק קשקשים.

שַי-ט-7 המצאתו של הנטורולוג - זאב פכטהולט.

מיוצר ע"י: זאב פכטהולט, נטורולוג
אסיה פכטהולט, נטורולוגית

שיווק והפצה: נ.א.ש. (2000) בע"מ. טל. 03-5519998

להשיג בכל בתי-המרקחת וברשת חנויות הסופרפארם

משחות פנים שַי-ט-7

משחת פנים
לעור שמן או יבש.
מסירות כתמים וקמטים ומזיות את העור.
מורכבות מצמחי מרפא בלבד, ללא תוספות כימיות.
מחיר מומלץ לצרכן:
16.35 ש"ח

שַי-ט-7 - תכשירים שיש להם ד"ר!

هكذا من الأصل

סימון אזולאי
הקו המרוכסן

יצירה פיסולית לראש. כובעו תכשיט מתכת כסופה נוקשה, בקיפולי פליסה רכים.

אחד משני עגילים כסופים, דמויי מניפה א־סימטרית.

המחשוף כמבנה ארכיטקטוני בחולצת קולר. ההשראה – ממבנה מסגד.

סימון אזולאי, נציג הגל החדש של צעירי האופנה בפאריז ● ממציא חצאית הרוכסנים, מעצב אבזרים חד־פעמיים, בגדים ייחודיים מלהיבים ● פעם עיצב לתצוגה כובעי־מכשפות. כל העיתונות העולמית כיסתה את האידוע ● אזולאי למד בבית־ספר לעיתונאות ויחסי־ציבור. מודע היטב לפוטנציאל התיקשורתי הטמון בגימיקים

מאת נורית בת־יער

לתלתליה המתנופפים של הונונס בוטיצ'לי, שליטפו חולצת־מחוך בעיצובו.

במרץ 1986 עשה הסכנה למכשפות. כשקן רכובות על מטאטא כסוף ועל גלי תצלומי הדריו של האי.פי., הניעו המכשפות עם כוכבי השפיץ לעיתוני העולם, בכללם ל.ידיעות אחרונות".

בביקור האחרון בפאריז החלטתי, בטוחה אם בגלל אלת האהבה נוסף בוטיצ'לי, המכשפות הרעות, או הצליל הישראלי כל־כך של שמה סימון אזולאי, המתבר שישראלי הוא לא. רק יהודי עם קרובים בארץ, ושתוא בהחלט כוכב עולה.

כשהגעתי לסטודיו הקסון שלו התברר, שוונונס חזרה לציור של בוטיצ'לי, המכשפות דתחפסר מהחלון, של כרמן. ההומנה לתצוגה הקיץ נגזרה בצורת קסטניות שחורות, מחוברות בסרט ארום. התצוגה הועלתה ב.לה באר, מועדון־לילה. לא צפיתי בה. הוא נערכה כמעט כמקביל לתצוגת הטוניסאי־הערבי אזדין עלאייה. את עלאייה, הכוכב הפריזאי הדתרן, מלך תנשיות הדתורה, מלבישן של גריס ג'ונס וסינה סרנר – לא כראי היה לחמיץ. אפילו לא בשביל אזולאי.

אחר־כך, במהלך ראיון בלבדי ל.ידיעות", הצטער אזולאי. «חבל, חבל שלא הגעת לתצוגתי. אזדין הוא תמדי הטוב ביותר. בתי האופנה שלנו בשכנות. אזדין לא דתחיל את תצוגתו, עד לאחר שהדעתי לו טלפונית ששלי הדתיימת».

סימון אזולאי העפיל לאחרונה לרשימה ב.«אבליר» האמריקני, בגושא הגל הדרש של מעצבי פאריז. צעירים שהתחילו לא כאסיסטנטים לאופנאי תקין, כפי שהיה נוהג בעבר, אלא כבלנים צעצאים קסנים ומעודדים ציפיות גדולות. ברשימה הוגדר כמי שמעצב סרינים בגודדות מתוחכמות, אך עם רוח שובבה־צעירה.

אזולאי למד בבית־ספר לעיתונאות ויחסי־ציבור, מודע היטב לפוטנציאל התיקשורתי הטמון בגימיקים, והא אל צעיר, אבל בכל מה שנוגע לגימיק הוא האבא. מה שמפתיע אפילו אותו בכל פעם מחדש הוא, שגימיקים ראשונה הכחנו בקיומו בתערוכה «אופנה בשידור ישיר» במוזיאון פומפידו בפאריז. אז, ב־1985, היו אלו בוטיצ'לי, הוא אלו הונונס של חולצת־מחוך בעיצובו.

ההומור שבאופנה. צמיד לזרוע בדוגמת חץ המפלח את הזרוע.

הוונונס של בוטיצ'לי על חולצת מחוך נוקשה, בדוגמת לב א־סימטרי.

מחשוף גב חושני, במערכת ערב בצבעי אדום וכסף.

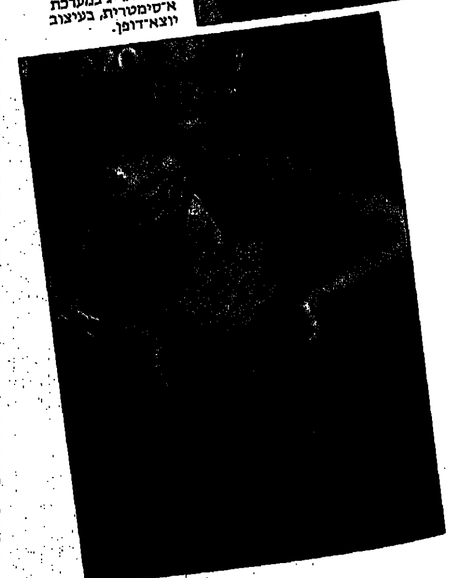

שעם וארנן במערכת א־סימטריה, בעיצוב יוצא־דופן.

חצאית מיני העשויה מרוכסנים בלבד, כשתם מחוברים זה לזה.

הופפים לאופנה. נקלפים כפריט לגימיפי. מעודדים ביקוש. כך קרה כשעיצב את סיכת הזוד. הסיבה נראית אומנם כקורבן להתקפה אינו־אנאית או קופידונית, אך נהנית מכל רגע, מן הסתמר, מכל מכם מפתע ומתעניין.

ניסיק אחד שהפסה חצאית הרוכסנים. קרוב לוודאי שאופנת הרוכסנים הפיתחה לחברו של אזולאי, אזדין עלאייה המהולל – הזחילה מהגימיק של אזולאי. במיקרה זה, הזיקוי אפילו לא מתקרב בתעוזתו וביחודיותו למקור.

הרוכסנים של אזולאי אינם קישוט המקשר את הבגד. הם הבגד עצמו. לחצאית המוחבר לרוכסן המחובר לעור רוכסן וחזור חלילה, עד שנוצרת חצאית צמודה. מיני או מידי הכל תלוי באורך הרוכסנים. ההבחירה של הלקוחה. הדגרות־מתוך, חצאי־שרוולים, הם עוד וריאציה על הנושא.

בגימיק הפכה חצאית הרוכסנים לסימן הזיהוי. עתה אזולאי לא מעלה שום חצוצה ללא כמה רגמי רוכסנים. את ודכנו וחל בעיצוב הבשיטים ואבזרים. בימוי־ראש המתבזיים שיטלים שלו, משודרים חד־פעמיות ואפילה. הזוליה שקישרה בין האבזרים לבגדים היה הבוטסיה: חולצת־מחוך מקסיפה או מחומר קשיח, בצורת לב סימטרי או ארסמר. בדוגמת צרון של מיטבי גם. מהבוסטייה עבר לחולצות קולר מלהיבות, בעיצוב גיאומטרי. המשלב תחיה, לדגמים עתידי־עעוף מראפיה מתנוספת.

מולו של אזולאי האיר לו פנים בהפתחלה. הוא לא נאלץ לחזר על פתחי בעלי החנויות. נצינת ה.«גאלרי לאפאייט» הזמינה אבזרים, לאחר שקראה עליו בעיתונות המיקצועית. כשהם לסטריו כו עבר «לגמרי לבד» את הדחיב אריגם, והחל לעצב בגדים – הציעה אליו בעלת הבוטיק הדפש «עזרי זה לוי" מאבק הדרה.

ביום נוסף לדרה אריגם «מגשימה את חלומות", עכבר המעצב גם עם אימו ועוד דודה. הכל נשאר במישפחה. 80 אחוז מהסחורה ב.«אבק הדרה» היא מבית היוצר של אזולאי, בבוטיק «קלייר מארין» הוא מוצג בצד סיירי מוגלר, ברשת, דומא.

אזולאי «אני אוהב סריגים בגלל דיימתם. מסיבה זו מקסלגים אותי ב.«סקסי", כמו את עלאייה, התשוואה אינה לדחוי. כשאמרים שמלה שחורה, יציקה שחורה – זה עלאייה. כתפיים מחוזקות – מגולה. עור – מתכסה. אני, לעומת זאת, לא נעול על מיסר השראה יחיד.

«במידה מסויימת אתה מושפע ממה שכבר נעשה וראה. אבל חיצירה חייבת להיראות שונה מאוד ממקור ההשפעה. חייבים לשמור מרחק רגיני מהיסודר המוכר, מהדיון המקורי. אני שואב רעיונות מחכל ומלאי־כלום. גם מעיסת־נייר מקופלת. היא חולידה בי רעיון לעגילים. צריך רק להעביר הרעיון לחומר המתאים, למתן, לעדן.

«המוזה שלי אינה אשה או אוביקט־נשי. אבל אני בהחלט לוקח בחשבון את הנוף. האשה חייבת להיראות מסתה, מגודרת־לב.

«מבחינה עסקית הציעוקים מתחילים לרוץ. בחודש שעבר מכרתי 500 פריטי ביגוד, חוץ מהאבזרים. כיום תופס עיצוב האבזרים 60 אחוז מהעסק, הבגדים 40 אחוז. האבזרים נרכשים גם על־ידי רשתות אופנה אמריקניות כמו ניפקל, מאקס.

«את יצירותי לובשות כל מיני נשים, פשוטות ומתוחכמות. ב.«אבק הדרה» ראיתי אפילו אשה בת 84 שבחרה סמלה לסקס הענקת. «ליגיון הכבוד». כיום, היוצרים חייבים להיות עם הרגליים על הקרקע. הצד האליטיסטי של האופנה נגמר. האופנה מוסקת כדי שילבשו אותה. שימלה חייבת לזוז, לחיות. אין זאת אומרת שיש להיסנע מהומור, משיגעונות. כשהבגד רצינו מדי – לא קונים אותו.»

כשהביקוש ליצירותיו גבר, לקח אזולאי קורסים באופנה ב.«לאנה», בית־ספר שונה מבריסו או אסמוד, היקרים מדי לדעתו. לאחצה את היצירתיות בשניים־שלושה ממסרים בשנה זה לוקסוס, הוא אומר. לדעתו יש ללמוד שיטות עיצוב ולהתמחות תוך כדי עבודה. זה מאפשר לשמור על מקסימום עצמאות.

«מדות לריקע שלי, כאשר אני מתכנן בגד, אני יודע שהוא בד־כיצוע ושמחירו לא יהיה גבוה מדי", אומר אזולאי. בקיץ 87, כאמור, מאיץ אזולאי לנקיטה קסטניימות. האם ההשפעה אנדרלוסית מהדות או מקסיקנית? לוחצים, לוקחים, הלכתבי המוסמכדו – פירגונים. מסרקות השיער הצינקים עשויים מחכת ושריוד־צב. לוחנים ממילו למכשפות הם לא יתאימו.

בתמונות חשעו:
עגילים וחולצת מאוזאיקה חמכני – רשרת מתכת מעוצבת מגנים. מעצבו: סימון אזולאי.

כוכב

גסאן עבאס

יום אחד חזר אחד מבניו של עבאס המזמר מבית־הספר ורצה לאכול. האם כהרגלה, נתנה לו לחם וזיתים. יצא הילד מן הבית והחל לצעוק בכל הכפר: „נמאס לי לאכול לחם וזיתים, כבר חודשיים אוכלים רק לחם וזיתים!". האם ניסתה להשתיק את בנה הקטן, אבל הוא סירב להירגע. „שכולם ישמעו", אמר, „נמאס לי"

עשר לוש שנים ראינו אותו בטלוויזיה כל שבת ב„המיסעדה הגדולה", משחק את עברו, המלצר הרזן־זואן. עכשיו הוא העביר את המישחק למציאות. פתח מיסעדה, עובר כמלצר. הוציא גם ספר. שירים, סיפורים ואגדות בעברית והוצאה עצמית, השם: „רצה מרוד לרוד".

גסאן עבאס, 30, כותבים בו׳ מבטאים ראסן. שחקן ערבי, גדל באום־אל־פאחם, ילד ערבי, פועל ערבי, אחרי עשר שנים בתל־אביב, כולם מכירים אותו.

בן למישפחה מרובת ילדים, אבא אומן, פרנסה קטנה, עוני. „אבא היה זמר ומשורר עממי. עבאס המזמר קראו לו. הכניס את השירה הביתה. כל יום היו מתאספים בני המישפחה ושרים. עושים תחרויות". גסאן היה זוכה במקום ראשון, עם קול הטנור.

אביו ביקש ממשיך לדרכו. גסאן גראה לו מתאים. הוא נסטר לפני עשר שנים. גסאן נדר להמשיך. עד היום הוא מרגיש שהוא צריך לעשות את זה. כל רגע, כל שעה.

ואחר־כך עשינו מהם הצגות. דורג׳אם תמיד רצה להיות הגיבור. רכבו מי יהיה הרקולס".

כשהיה בן 14 החליט להפסיק ללמוד. רצה להגיע בתיאטרון בבית־הגפן בחיפה חיפשו ילד להצגה „מריום". תפקיד של נער שובב. גסאן, שובב מטיבעו, מוצא פגמים בהצגה. מנסה לתקן, ממריד, אומר את מה שיש לו, החאים. הוא התקבל להצגה והמשיך אחר־כך שיחק עוד שנתיים בתפקידים שונים.

„לא תהיה שחקן אם לא תלמד", אמרו לו אחר־כך בבית. הוא קיבל את ההצעה. עשה בגרות אקסטרנית והלך ללמוד תיאטרון באוניברסיטת תל־אביב. סיים שנתיים ועזב.

אחר־כך באו הופעות. תיאטרון חיפה „סרגים", „פיסטוטים על הגילוס", „חם" בגנה־צדק, „לא נעים", בתיאטרון המדרגות ועוד.

על אחר האירועים הקשורים בילדותו הקשה הוא כותב בספר: „גדול היה העוני בביתו של עבאס המומר, אך כגודל המחסור, כן שעוה האהבה והחמימות בקרב בני־המישפחה".

ואחר־כך סיפור. „יום אחד חזר אחד מבניו של עבאס המזמר מבית־הספר ורצה לאכול. האם כהרגלה נתנה לו לחם וזיתים. יצא הילד מן הבית והחל לצעוק בכל הכפר. „נמאס לי לאכול לחם וזיתים, כבר חודשיים אוכלים רק לחם וזיתים!". האם ניסתה להשתיק את בנה הקטן, אבל הוא סירב להירגע. „שכולם ישמעו", אמר, „נמאס לי".

סיפור אמיתי. הילד שהתפרע היה גסאן הקטן. היום הוא מסביר, שהוא לא היה מסוגל אז לשאת יותר את המצב. רצה שכולם ידעו לאיזה חרפת רעב הגיעו.

דרך ארוכה עבר גסאן מאום־אל־פאחם עד תל־אביב, תיאטרון, טלוויזיה. את פירסומו הגדול קיבל למעשה מהסידרה „המיסעדה הגדולה", שרצה בתוכנית הערבית שלוש שנים. כל שבת בזמן השידור הסידרה, ישבו כל תושבי המשולש והגליל ונצפו בו בהערצה. גם ברבת־עמון נקלטה התוכנית.

היום הוא מרגיש בסדר. עובד. פעם היה פועל משוט. הרגיש רפוי. מקומה. לא שווה. יש לו רגשות מעורבים. באים לידי ביטוי בספר, בשירים, בסיפורים, בתיאורים של רגשות.

גסאן: „אני זוכר את הפגישה הראשונה שלי עם ילדים יהודיים. זה היה בגרוא. יום אחד הגיע לאום־אל־פאחם וטריבר יהודי עם שני הילדים שלו. הוא ירד לבדוק כמה פרות בכפר והילדים שלו נשארו באוטו. זו היתה פעם ראשונה שראיתי בכלל ילדים יהודים. רציתי לדבר איתם, אבל הם לא ענו לי. ניסיתי בכל מיני דרכים. הבאתי לחם סנדוויץ מחבית, שתייה. כלום לא עזר. הם לא אכלו, לא שתו ולא דיברו איתי".

אחר־כך כשהיה בבית־ספר יסודי, יצא בחופשות לעבוד בתל־אביב. הכיר הרבה יהודים, בעיקר בוסים. עבר כאופה, במכבסה, שטף כלים במיסעדות. את התקופה הזאת הוא זוכר כתקופה של מלחמות על יחס, על זכויות.

„אני זוכר שהייתי עומד ליד הסירים הגדולים במיטבחה של המיסעדה ובוכה. לא ידעתי איך לשטוף אותם, אבל הייתי צריך לעבוד. הייתי זקוק לכסף. הייתי שוטף אותם ובוכה, בוכה ושוטף".

את הכסף שהרוויח נתן לאמא שלו. לעזור בכלכלת הבית. כך עשו גם אחיו שעבדו כפועלי־בנין.

היום רוב אחיו ואחיותיו נשואים. ארבע אחיות ושלושה אחים. מתגוררים בכפרים. אח אחד שלו, זיידאן, עובד יחד איתו במיסעדה, נגן וזמר. אח אחר עובד כפועל־בנין וכותב ספרים, ועל אחיו דורג׳אם הוא כותב בספר:

מיכתב לאחיי: „אחי דורג׳אם רצה להיות אומן/ וברח לאיזו שדות אין אפילו/ חשב שהדלתות יהיו פתוחות בפניו/ ואני כתבתי לו מיכתב/ אחי היקר, איך אתה שם במרחקים/ רצית להיות אומן ושמו אותך בציונים כך אצל המלך/ רצית להיות שמשון הגיבור ועובת אותנו/ מחפש אחרי נשים שרוות/ וילדים שמשוטטים ומילים אותם את בגיהנום".

אחיו דורג׳אם עזב את אום־אל־פאחם לפני 15 שנה ומאז נעלמו עיקבותיו. מספרים כי הוא חי באחת מארצות ערב ועושה קריירה של זמר. אבל למישפחה לא ידוע עליו דבר. הנתק בין השניים השאיר את גסאן מתבעבע.

גסאן: „זה היה האח שאיתו הייתי משחק בחוץ בכוכן, ועושה תיאטרון. שיחקנו המון. בייחנו כל מיני הצגות, הלכנו לטרטים,

אל תקנו!

פרו-נייל
השיטה המהפכנית
אצבע מושלמת
הפה־חב׳רותית בע״מ

השיטה המהפכנית להסרת לכה מצפרניים

מגבוני פרו-נייל יותר בריא - יותר נוח.

מחיום תוכלי להסיר לכה מצפרנייך בעזרת מוצר חדיש ומהפכני: מגבוני פרו-נייל.

הם מכילים גליצרין, היידוע כחומר המחזק ומקשה את הצפורן. תרכובת פרו-נייל המיוחדת מכילה חומרים נוספים, חמיוגיים לחיטוי הצפורן ולבריאותה, ומונעים את חתושת חיובש, האופיינית לאצטון.

מגבוני פרו-נייל מחליפים את צמר הגפן הנהדר לצפרנים.

שיווק: נורית בע״מ.

פרו-נייל
מהפכה בקצות אצבעותייך.

גסאן עבאס. אני קטן בשביל לשנות את העולם ולכן, מה שיש לי לאמר, אני אומר בשירה.

בן 14, עזב את בית־הספר ● רצה להיות שוזקן ● לא יכול אחרת, כי כך הבטיח לאבא שנפטר ● תפקיד ראשון, הילד בהצגה „מריום" ● אחר־כך תפקידים, בצד עבודה כפועל־שחור, ולימודים באוניברסיטה ● לא הכירו אותו עד שהגיע לטלוויזיה, ל„מיסעדה הגדולה" ● המישפחה באום־אל־פאחם, יכולה סוף־סוף להרים ראש. הבן הביא כבוד ● לא יושב בשקט: פתח מיסעדה, הוציא ספר שירים ובקרוב תועבר סידרת הטלוויזיה לבימה. גסאן, ברגיל, בתפקיד הדרון־זיואן ● את השלווה הוא מוצא בכל זאת, בשדות אום־אל־פאחם

מאת ריקי דגון

תצלום: אסף פוקר

בערב כשהוא חוזר הביתה הוא ישב בריר שלו. שותה קפה־שחור וחושב. איך הוא המשיך להציל את העולם מעכדות. הוא מתגורר בדירת שני חדרים בתל־אביב. רחוב קינג ג׳ורג׳ בחוצר. כיום רחוב שוקק חנויות נעליים ועסקים. בלילה, דממה. התפאורה שלו צנועה. סלון חום מסקאי, כוננית מאולתרת מעל ארגזים, הרבה ביירות, ספרים בערבית ובעברית. מכונת־כתיבה, כד נחושת, „זיונים זה לא חבל".

מאז הסידרה, מישפחת עבאס כבר לא מרכינה ראש. היא באה. „הם מסתובבים כמו תרנגולי־הודו בכפר", הוא אומר וצוחק. הוא עשה להם הרבה כבוד.

„הם כליכך לקחו אותי ללב בסידרה", הוא אומר „שפעם אותת ירק עלי הטבח האילם וכל הכפר הודיעוני. חיכו לי בפתח כשבאתי לבקר. צעקו עלי „איך בתת לו לירוק עליך?".

בעוד חודש תעלה הסידרה על הבימה. הפקה משותפת של אולפני טלעד ותיאטרון יובל. גסאן כמו תמיד יהיה הדרון־זיואן. אחר־כך, כדי להירגע, יסע לבקר בבית באום־אל־פאחם. ילך לשייל בשדות. יריח את הזריחות המשכרים של הסבע, אליו הוא שייך.

גסאן: „לא רוצה להתקשר למישהו באופן מיוחד. לא עונה למיכתבים. מיכתב גורר מיכתב. טלפון גורר טלפון. היו לי אהבות שמגע בי. לא מוכן יותר להסתכן".

כתובות לו מעריצותו: „אתה יפה, נחמד, משתף נודר, אוהבות אותך". הוא מקבל את המחמאות. אבל לא עושה מזה עניין. מעריצות מתל־אביב, באר־שבע, עפולה וצוצרה, ראבורי ורמאללה, הוא שייך לכולם.

מאז שיש לו את המיסעדה, הוא מבלה בה הרבה. כל בוקר הוא שם, עוזר, נותן שרות. האוכל ערבי עממי. פול, חומוס, שווארמה, מה שהוא אוהב. המחירים עממיים. הוא אומר, לכל מיס. מתאים גם לאידיאולוגיה שלו על הפועלים.

מי שעובר ליד המיסעדה עצור ומסתכל. „המיסעדה של ערבי". נשמע מוכר. אחר־כך רואים אותו ומקשרים. עוצרים, שואלים שאלות. „תגיד לי אתה באמת דרון־זואן?". „האם האילם בסרט הוא באמת אילם?". מי שרוצה לאכול ולקבל שרות של שחקן־מלצר נכנס ומתישב.

טוב טעם על הגוף

להשיג בחנויות המובחרות ברחבי הארץ וברשת חנויות השקים

טוב טעם מפעל לייצור בגדי־ים אופנתיים לילדים, נוער, נשים וגברים.

ת״א, המשביר 6, טל׳ 03-824052

ארמונות במאליבו

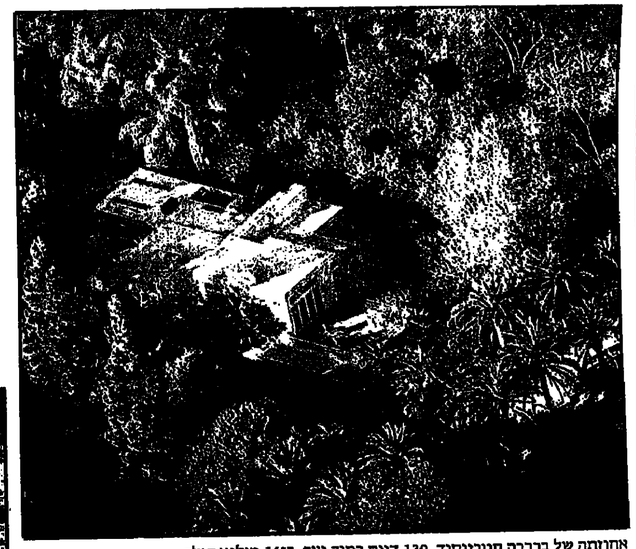

אחוזתה של ברברה סטרייסנד. 120 דונם בתוך יער, ב־16 מיליון דולר.

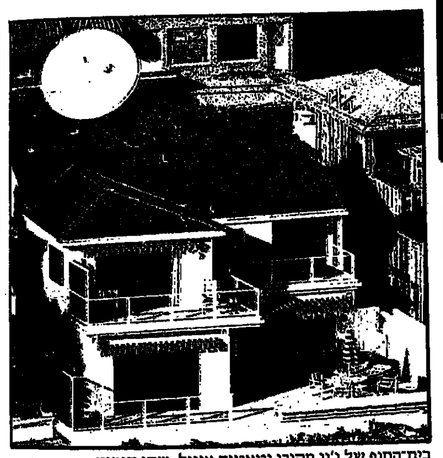

בית־החוף של ג'ון מקנרו וטאטום אוניל. שתי קומות נשקפות לים, מוערכות ב־2,6 מיליון דולר.

מדונה ושון פן מתבצרים באחוזה ששוויה 2.2 מיליון דולר.

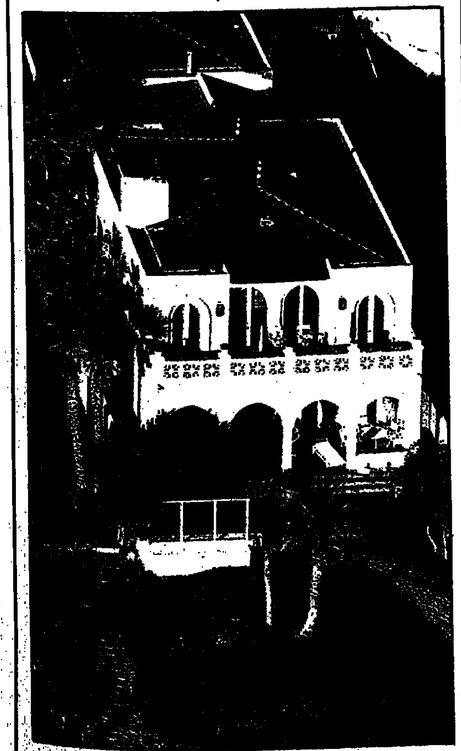

ביתו המפואר של סילווסטר סטאלונה. 3.1 מיליון דולר בסגנון ספרדי.

מאת דרורה שביט

אך שהם חיפשו בית אחר בבוורלי־הילס לא מספיק להם. כוכבים כמו כוכבים, יהלומים ומכוניות כבר מומן לא סמלי־סטאטוס. נטישות, יאכטות – ביג דילו מי שהוא משהו – יש לו גם בית בחוף מאליבו. הרשימה מונה יותר מ־100 איש, מהקרן־דה־לה־קרם של הוליוד. הצנועים שבהם מסתפקים בסתם בית־מידות, עם כמה קומות, מיפלסים, מראטות, צלחות־סלוויזיה מעל לגגות, מה לא. הממונקים – הקיפו את הבית שלהם גם בסבבי מה סבע – מארקים.

כשהצלמים קלסו ממעוף הציפור את ביתה של ברברה סטרייסנד, לדוגמה, הם צילמו גם את שמעת העצים שמסביב לבית – יקר שלם. לא פלא ששווי האחוזה הזו, מגיע ל־16 מיליון דולר. ג'וני קארסון יותר צנוע: הוא הקים לו בית משגע המשקיף על צוק, אבל שווה רק 3.7 מיליון דולר. גם ראמבו – סילבסטר סטאלונה, הקים לו בית במאליבו, נטע דקלים מסביב, ונופש לו בנוחת בתוך רכוש ששווה 3.1 מיליון דולר. מארונה ושון פן הם בעירים, הם עוד יתפתחו. בית־האחוזה שלהם, בסיגנון המכסיקני, שאף הוא לא חסר תוספות כמו ברכת־שחייה וירק – מוערך רק ב־2.2 מיליון דולר.

אלי־גה מיוחד
לחשיבה בחוויות המובחרות וביחסיות המפנקת.
רח' המקצוע 4, תל־אביב. טל. 370308.
רח' מלכה 99, תל־אביב.

דובונים על אמת

ילדות שאבא שקוף רופא־עיניים, נהנות מפשקפיים אינם. ילדים שאבא שלהן חנוואי, נהנים מקרמבו חינם וארטיקים חינם וגם מסטיקים. אבל יש גם ילדות שאבא שלהן עובד בגן־חיות, כמו אבא של ינרי פישר. איזה כיופים וצ'וופרים יכולים להיות לילדה שכואתי נכון, ללכת לגן־חיות ולהיכנס חינם. אבל גם – להביא הביתה דובונים קטנים

אמיתיים ולהושיב אותם בעגלת־בובות, ולשחק איתם ולהאכיל אותם, בעוד שלכל שאר הילדים יש רק דובוני־פרוווה רגילים, סתם צעצועים לא אמיתיים.

דרורה שביט

רפואה בקלטת

רופא טוב מעדכן את הידע שלו על־ידי קריאת כתבי־עת מדעיים המגיעים מחו"ל. פרופסורים ורופאים בכירים נוסעים לכנסים בינלאומיים בחו"ל. בלי השתלמויות, אין רפואה עדכנית.

אלא, שבישראל רופאים רבים, במיוחד הצעירים, סובלים מחוסר זמן פנוי, לחצים מעורף חודרניות ומעבודה. לרובם אין זמן לקריאת מאמרים רפואיים. הם קולטים חדשות רפואיות בכלי־תחיקשורת. לפעמים בא החולה עם עיתון ביד ומתענין בתרופה. החדשה, שזה עתה נכתב אודותיה.

חברה ירושלמית, הכינה קלטות מיוחדות להשתלמויות לרופאים. כדי שיוכלו לחקשיב לחומר הרפואי־עדכני, שנאסף ונכתב עבורם, תוך כדי נסיעה במכוניתם. בקלטות כלולים המצגים. בעברית, מאמרים חדשים המופיעים ב־4 כתבי־העת רפואיים נפוצים בעולם.

לדברי ד"ר גליה מגידון, עורכת החומר, ומומחית ברפואת־משפחה, משתתפים בפעורכת 8 רופאים, מכי"ח "הדסה" בירושלים. הם קוראים את החומר העדכני המגיע מחו"ל, מתמצתים אותו ומתרגמים אותו לעברית, לאחר 3 בדיקות מיקצועיות ולשונניות מלקיטים את הקלטות.

רופאים שירצו לעדכן את הידע שלהם בכל תחומי הרפואה, צריכים להפטרף למועדון "גורנל קלאב" בירושלים, כמנויים.

דבורה גמיד

גם עצוב גם רע

ראוי שבא לסעוד

רעיון מטופש עלה ברעתי בערב אביב; ביום ראשון ה־24 במאי. ללכת לאכול בעכו.

עכו אינה עיר. היא תפאורה.

כאשר יש שחקנים ויש קהל, התפאורה מתחילה לנשום ונעשית דומה לחיים. בערב אביב, ללא תיירים, עכו היא תפאורה מתה.

חרשה. חושך על החומות, חושך בקמרוני השווקים. שיממת אדם ברחובות ובכיכרות. הסימטאות היפות ריקות, אפלות. כמה עצוב להיות עיר שאין לה חיים משל עצמה. שרק כאשר החוץ נוהר אליה היא מתעוררת לחיים.

מיסעדת מונטה קארלו. יוקרתית, יקרה. כאן בערב אביב גיליתי חוק חדש. כאשר יש ארבעה מלצרים ורק לקוח אחד במיסעדה, איש לא ימהר אליו. אבל אם יש מאה לקוחות ומלצר אחד, הוא יטוס כנשר וירוץ כצבי ויעבוד, וואללה יעבוד.

המאזה שקיבלתי היתה חומוס שטעמו טעם קופסה, ולידו כרוב ארוס במיונז. לפחות יכלו לא לקרוא לכליל הדליל הזה בשם ערבי כה מחייב. האסוציאציה של מאזה היא 30 צלחות שאחת נפלאה מהשנייה. נו טוב. עכו לאשכנזים כשאין תיירים.

ביקשתי גרייל מעורב. אני נשבע בפני עצמי שגם בחלומי הרע, לא הייתי מאמין שבין שישליק הכבש והקבאב, ישימו לי גם נתח תרנגול הודו על הגריל. אבל כן. הם שמו.

אחר־כך הביאו סחלב קר. של קופסה.

שילמתי 31 שקל וברחתי.

לוקולוס

אמי ממש יורדת לחיי

דניאלה יקרה

אמי האלמנה 30 שנה, הקרישה לי את חייה, ואני אסיר תודה לה על זה, הבעיה, שהיא יורדת לחיי, מתערבת בכל דבר שאני עושה, ונותנת לי 300 עצות בלתי נחוצות כל יום. איך להוריד אותה ממני בלי להעליב אותה?

בן אסיר־תודה

לך לגור לבד. שמור אותה על קשר טלפוני יומי, אבל בוא לבקר רק פעם־פעמיים בשבוע. אני לא מאמינה שתצליח לשנות הרים את אמך, לכן מה שצריך לעשות זה לאמצם קצת את המיפגשים ביניכם.

יפהפייה אמיתית

החברה הכי טובה שלי יפהפיה אמיתית. כל פעם שאנחנו מכירות גבר, הוא מתאהב בה ולא בי. היא לא מעודדת את זה, אבל כשקראים אותה, כבר לא רואים אותי. חבל לי לוותר עליה, כי היא חברה נחמדה. מה עושים?

החיוואית

אתן יכולות לחיישאר חברות, אבל לא לצאת ביחד כל חזון. תיפסי ממנה מרחק לכמה שבועות, ותראי מה קורה. כראי שתדברי עם החברה, ותסבירי לה מה את עושה, כדי שהיא לא תחשוב שאת כועסת עליה.

רגליים עקומות

יש לי רגליים עקומות כאילו נולדתי על סוס. האם אפשר לעשות משהו בנדון. האם רגליים עקומות נחשבות לא יפות?

לא הבנתי מדוע מזכיר אם את/אתה בן או בת. בכל מיקרה, דבר ראשון שצריך לעשות זה ללכת לחורים, ולהגיד להם שזה לא בסדר מצידם שלא פיפלו ברגליים העקומות כשהיית תינוק. ועכשיו, אם אתה בבן, זה לא נורא, אפילו נחמד. אם את אישה, אז מה שיותר תצאיות ארוכות ומכנסיים ארוכים ותיזך על האנס. משיש חיזך־על האנס, הכל נראה יותר טוב.

רזה מדי

אני רזה מדי, וכולם צוחקים עלי. מה עושים כדי להשמין?

משה

פרי להשמין, אוכלים הרבה. תבעיה, שאצל הרזים מאוד זה לא פליבר עוד. ברוך־שלו כשמתבאבים משמלונים קצת. בינתיים, אתה יכול לשבת באיזה מזיאון שעתיים בשבוע, כדי שהעם יעבור על פניך ריקנא. אלה שנוחקים עליך בשם עושים ריאטה בבית, ומתפוצצים מקינאה.

מאוהבת בצעיר

אני בגרושה בת 40, יש לי הצלחה אצל גברים ואני נראית נחדר, לפני חודש התאהבתי בצעיר, ממני בעשר שנים, והתחילו צרות. בעיניו אני לא צעירה ולא יפה ואפילו לא מושכת, כי מה שמתאים לו הן נערות בגות 20־25, ואיתן קשה לי להתחרות. נוז ל.

ע, מחו אני אמרתי לך להתאהב בבעיריזפ? לכי תתאהבי במישהו בן 45, ותראי איך מיד את חוזרת לחיות יפה וצעירה ומושפה. משאלותיו פיזר את הזיווגים בין גברים מבוגרים לנשים יותר צעירות, והא ידע מה הוא עושה.

נישואין מוצלחים

הרי גרושים, והרי חברתי גרושים. אנחנו רוצים להינשא. האם יש איזה קשר בין גיזיקי הנורים להצלחת הנישואין של הילדים? האם מישהו יכול להבטיח לנו הצלחה בנישואין?

חוה ויקי

אני מאמינה שאם יש קשר, הוא חפוך. בלומר, יכול להיות שאותם תעשו מאמץ גדול כדי להצליח בנישואין בגלל שחוזרים שלכם לא הצליחו. בענין הזה בטוחה, תיסנו לאיזו חברת ביטוח, אלה יעשו הכל בשביל קצת פרסומת.

פוחדת מאיידס

אני בוזרקה בת 30, ומקיימת יחסי־מין עם גברים רבים. זאת־אומרת בכל פעם מישהו אחר. בגלל מחלת האיידס אני ממש מודאגת. מה עושים?

הדווקה

אני מציעה שבמשך שבועיים תעשי הפסקה ביחסי־מין ושתוקי־אי עיתונים. הם מלאים בזמן האחרון בעצות מה לעשות בדי להישמר מאיידס. אחרי שתקרא עיתונים, תהיי גם משכילה וגם תימצני ממחלות. בין העיתונים הנמצאים בשוק היום: ידיעות אחרונות, מעריב, הארץ, דבר, בוקרת ראשית, העולם הזה, לאשה וכך הלאה.

טיפת חלב בסעודיה

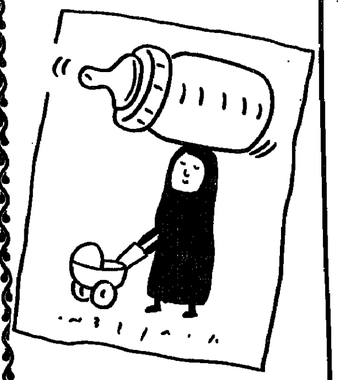

ממשלת סעודיה משתדלת מאוד לקדם את הארץ. במיוחד היא עושה מאמצים ניכרים להעלאת רמת הבריאות, החינוך והתברואה בכל רחבי המדינה המידברית. בשנתיים האחרונות נפתחו כאן כמה "מרכזי בריאות לטיפול באם ובילד", משהו הדומה מאוד ל"טיפת חלב" שלנו. המרכזים אויישו ברופאים, אחים ואחיות, מיעוטם סעודים ורובם מארצות ערב אחרות.

אולם המסורת המושרשת ומועברת מדור לדור, לפיה האם, הסבתא והדודה יודעות הרבה יותר טוב מה טוב לתינוק, הותירה רבים מן המרכזים הללו ללא תעסוקה.

לאחרונה הוחל במסע לעידוד הפנייה למרכזי הטיפול באם ובילד, תוך הדגשת חשיבות הטיפול הנכון בתינוקות, כדי למנוע מחלות־ילדות ואחרות ואף תמותה. מסע הקידום הצליח להזיז רבים. בזמן האחרון אכן ניכרת תנועה, דלילה אומנם, באותם מרכזים.

כאן מייעצים לאמהות על צורת הטיפול הטובה ביותר בתינוקת, בודקים את התינוקות ומסייעים ככל נושא אפשרי הקשור באם ובתינוק. מסתבר שרוב הפונות לטרכזים הן נשים שסובלות מכך שאין להן מספיק חלב כדי להניק את הרך הנולד, ומתפשטות ייעוץ או את החתליפים הטובים ביותר להלב־אם.

יעקב למדן

ליקוקים מהדוכסית

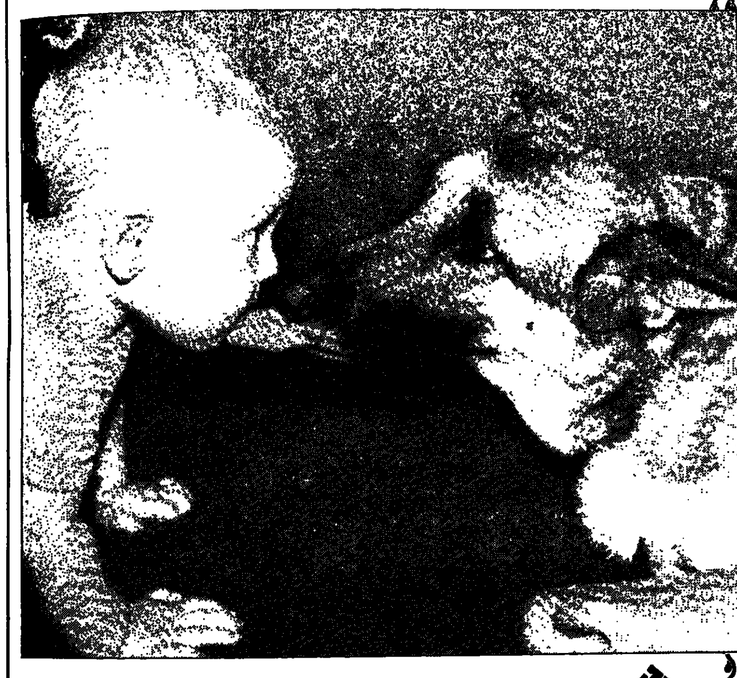

קני דרג בן ה־8 חודשים, מסקרמנטו, קליפורניה, לא יכול להתלונן על חסך באהבה. חוץ מאבא ואמא משוגעים, שמדעיפים עליו מכל טוב, יש לו גם אחות־בוגרת ברמות כלבת־רועים גרמניה, שגובחת לשם ראצ'ס (רוכסית). קני וראצ'ס חברים נורא טובים, קני מחליף לה על הפרווה, והכלבה גומלת לו בליקוקים מענגים. אמא ובובי לא יכלה להתאפק וצילמה את הסצינה, ושלחה את התצלום לתחרות של תצלומי־חובבים בעתון אמריקני, בסח שהיא זכתה ב־100 דולר עבור התמונה, אלא מה?

דרורה שביט

התעמלות המכירה

על כל דוגמנית שחיפית אחת, ישנן ארבעים קליינטיות עבות, המנעות לחנויות לקנות את מיטב לרוטי האופנה. איך מצליחות המוכרות לדחוס גוף גדול בבגד קטן? אמנות המכירה. כמו עיני ראיתי.

בדרך־כלל מגיעה הגדולה עם אמא שלה. האמא שואלת: יש לכם משהו בשבילה? המוכרת מתנהגת. הגדולה שמאחוריה מנסה להיעלם בתוך עצמה. המוכרת שולפת משהו, ורוחפת את העב"ם לתא המדידה. עכשיו תור ההתעמלות: הפשט ולבש. כורע בטן, עצור נשימה, רוכסן. לא זז הרוכסן. לא זז הרוכסן. לא. זז. נקרעו הרוכסן. מחיך של דראקולה מנומס, שולפת המוכרת לגערה בגד רפוי יותר.

הבימה פנוייה לפירואט של האם, ריחוף קליל על קצות האצבעות לכיוון התא הרוטס: נו? זה בסדר? כשהתשובה מסתכמת באנחה, נניחה וכמה נשיפות, דוחפת האם הנאורה את ראשה לתא הדחוק: נו מותק, תצאי ונראה. מותק ללא שום טפק עומדת לצאת מדעתה.

הווילון מוסט, ולרוחבה נפלטת הקיסקה, פנים מוימים בגוון אדמדם־מט מחוסר חמצן, ס'יער פרוע. היא יכולה רק ללכת ישר כי לוחצים לה השרוולים, לא יכולה להניד כן, כי הצווארון חונק אותה. אם היא תתכופף, יהיה פיצוץ.

כאן מגיע תור המוכרת, וכמו מקהלה יוונית מאומנת היא יודעת מתי להתחיל לזמר: -איזה יופי, איזה משגע, מונח עלייך בול, תשמעי מותק, והריזה, זה ממש להיט עלייך, משהו־משהו".

מותק מסתכלת על אמה ישר, כי באמור היא לא יכולה להניד כן. האם תוככת ברגליה הכואבות, אולי תוכל לגמור פה את המסע. המוכרת ממשיכה להתלהב מעצמה. נמכר.

טוב, אומרים לי, בשביל זה פתחו את כל החנויות למידות גדולות, הרנוארות מתאספת שם אחרי חפלות בקונדיטוריה, ומחליפות מתכונים עם בעלת החנות. בסדר, אני אומרת, ומה עם הרוחות, והבגדים הרחבים. משום מה כל פעם שאנורקטית נכנסת לחנות, נעמדת המוכרת מאחוריה, ובתנועה סמויה ואלגנטית מכוונת לה את גב החולצה, את ידה השנייה מניפה בתנועת נא... נכון זה מוגזם... אורכך בכית זה מוגזם רק בארון. ואין מביגים אף פעם את תעלומת החולצה ההרחבה.

ומה עם כל הגמדות שבלבי־ים אותן בפסים לרוחב, כי זה הכי־הכי, וכסוף הן נראות כמו פס אחד במעקר חביה. ואלה המשופעות באנן הם התיכון, ואחרות עם כתפיים של כתפן רוגבי, ורועות עבות, גב שעיר. למה הן צריכות להיראות כמו מתאבקי סומו?

בגדי־ים למשל, לרוב הדוגמניות חזה קטן, רוב השאר מפתחות חזה רחב. רק בעונה הזו נזכרו יצרני המינימום לראות לבשר הלבן. עד עכשיו הפערים נולו על החוף, מסדרים בצדדים, רואים את האמצע, מסדרים את האמצע, נולו בצדדים וחזור. לשימת סיירי החוף.

נבנסת נערה לחנות, יוצאת מאדאם פומפידו. אמא שלה יכולה לקפוץ ישר לגינגסיה. גבר שנכנס לבר לחנות יכול להצטרף לקרקס הנודד, כי מי יכול ללכת לידו בחוזב בלי להתביי"ש.

מי תמיד מושלם? המוכרות. לעצמן הן קונות את הבגדים שמסתירים את הספחיים. עליהן לא יעברו. סוף־סוף הן הרי במיקצוע.

אין ספק, אין שימחה גדולה יותר משימחת השופינג. אבל רחליק. קצת רחמנות.

עמית דייכר

בהשראת בו דרק

ואנה וייס מתעוררת יום־יום מוקדם, ופונה לעמל הבוקר שלה: קליעה של המון הצמות הדקיקות, ושזירת התרוזים. פעם, בשנת 1980, ראינו במוצות המון צעירות יפות עם המון צמות, כי כולן הושפעו מבו דרק שהופיעה ככה בסרט "10", ושהיא עצמה הושפעה מהיפהפיות הכושיות שקלעו כך את שיער ראשן המתקרזל. אבל לאס־לאס נעלמו הזוכבות הקלועים הללו מהנוף, כי כמה זמן אפשר להחזיק ככה מעמד, ולעבור כל־כך קשה על תיסרוקת? ואנה היא אחת היחידות שעריין נאמנות להשראה של בו דרק, ובגלל זה, וגם בשל יפי־פניה, מגיע לה שנספר עליה.

דיאנה רוס, מאושרת

לפני זמן קצר, היא הרשימה אותנו בתפקידה של המורת הכושית ביילי הולידיי, ומרת הבלוז הגדולה של שנות ה־40', בסרט "הליידי שרה רוס, הומרת המוכשרת, בת עניים שנולה בגיטו הכושי בדיטרויט, לשעבר המורת הראשית של להקת הפופ השחורה ה"סופרימס", היא אחת המכובבות הגדולות של הפופ. בימים אלה נגרמה לה עגמת־נפש, מצד התיקשורת. דיאנה הכריחה את השמועות שנפוצו באחרונה, שהיא החליטה להרות, בגיל גבוה יחסית, ככדי להציל את נישואיה.

דיאנה רוס היתה נשואה בעבר ליהודי כשם רוברט (בוב) סילברשטיין, ואם לשתי בנות. אחריה גירושיה, הסתובבה עם מחזרים רבים, אחד מהם אפילו ישראלי לשעבר, הייס ריי? שחי בחיפה, והיגר עם הוריו לארצות־הברית בסוף שנות ה־50'. כיום, בגיל 43, היא נשואה זה שנה וחצי לבעל חדש.

בשבוע שעבר סיפרה, שהיא ממש לא האמינה למשמע אוזניה, כאשר סיפרו לה ואחר־כך קראה את הסיפורים ה"פראיים", שנכתבו בעיתונות. עליה ועל בעלה, איל־הספנות הנורבגי, בעל צי של אוניות־סחר, ארנה נאיס, בן ה־48.

אומרת רוס: «אנחנו נשואים באושר. ביילינו שנתיים נפלאות ביחד. אנחנו מחכים לתינוק באוקטובר הקרוב, ואני ממש מאושרת שאהיה לאם».

על בעלה היא אומרת: «קשה לי להסביר. הוא לבבי, מין משהו, שלא היה קיים וחזר פיתאום לחיים. משהו חדש. מרתק. למרות שהחיים שלי מאוד מיוחדים־סוערים, הוא מצליח להיות חלק מהם. להסתגל לתוהו ובוהו שלי».

דרורה שביט

נוסטלגיה במחירי מציאה

מי שמתגעגע לעבר ואינו יכול להתגבר על הנוסטלגיה התוקפת אותו, יכול לחזור אליהם, לשעה קלה, אם וכאשר יזדמן ללונדון.

במרכז לאמנויות «בורוקרדר», פתח זוג צעירים, בוטיק מיוחד לבגדי התקופה הוויקטוריאנית. למי שאינם יכולים לקנות, מותר לבחור בגד כלבבם, מן הימים ההם ולהצטלם בו למזכרת.

הבוטיק תומה אנשים. מקומיים ותיירים, משמשתוקיים להנצית את עצמם בבגדים הדיסטוריים. אפשר להתלבש כמו חייל, במורי־שרז; כמו בן־אצולה, ולחילופין – כמו משרת או באסלה. הכל הולך. מחיר התענוג לא זול: 12 ליש"ט לתמונה.

בשוק היהודי שבוויסט'מל מצאנו רוכן עם אבוריי־לבוש של בנות־חווה מימים עברו. בין השאר מוצעות שם חגורות־צניעות, מחוכים וכותנות־לילה מחודרה. אפילו אמצעי־מניעה ישנים ראינו שם. המחירים לא זולים. בשביל נוסטלגיה צריך, כנראה, לשלם בכסף טוב. חגורת־צניעות, לדוגמה, עולה 30 ליש"ט.

אפשר בהחלט להתמקח על המחירים.

שעוני־כיס ישנים, נוסח מבא, מוצעים למכירה בשוק קמדן, במחירי־מציאה ממש: בין 15 ל־28 ליש"ט לשעון. במחיר חזה בקושי ניתן לקנות שעון־יד מודרני לילד.

מי שמשתוקק למאבלי־סבתא, יכול למצוא אותם בשוק של קובנט־גארדן. מוצעים שם מאכלים של עמים שונים, בנוסח הימים ההם. אפילו בעמילטע־ימיים יש שם. מוגש ברוכן הארוס של האחים מרקס, הנרינג ברחוב. מסתבר כי בעלי הרוכן, אנגלי־פרוטסטאנטי, מיטיב להכין מאכלים יהודיים מסורתיים. חם מוגשים בקופסת פלסטיק. מחיר המנה: 2 ליש"ט. ראינו שהוא נתטף גם על־ידי יפאנים.

ראובן לייב

מועדון קוראי ידיעות אחרונות
בר־יהודה 69 ת"א
טל' 03-243274
בסיוע
בשיתוף עם
אירופה טורס
EUROPA TOURS
מציעים את המבחר הגדול ביותר של
טיולי „למהדרין"

טיולי אירופה טורס לחו"ל לציבור חדתי ולשומרי מסורת

„מנדלים ואומים" אנגליה, סקוטלנד	13 יום	2/7, 6/8, 10/9	
„בין מיכיגן ואיוה" צרפת, הולנד, אנגליה	11 יום	1/7, 6/8, 20/8, 10/9	
„מסעות הטורות" שוויצריה, צרפת, הולנד, אנגליה	13 יום	7/7, 18/8, 1/9	
„אירופה הקלאסית" איטליה, שוויצריה, צרפת, הולנד, אנגליה	21 יום	29/6, 10/8, 24/8	
„חודש לתור הזהב" ספרד, פורטוגל	13 יום	18/6, 9/8, 30/8	
„ארץ הפיורד" שבדיה, נורווגיה, דנמרק	14 יום	2/7, 9/7, 6/8, 20/8	
„מרוטות ומנומרות" אמסטרדם, הולנד, בלגיה	10 יום	20/6, 2/7	
„בירות וסודות" פולין, הונגריה, צ'כוסלובקיה, אוסטריה	27 יום	13/6, 25/6	
„אל האולימפוס" יוון	16 יום	31/8, 6/7	
„ביריתו איסטנבול" תורכיה	17 יום	10/6, 31/8	
„סיצ'ליה בקוניה" קוניה	17 יום	6/8, 3/11	
„מרוקו אל חוף הוונלולו גס" ארה"ב (כולל הונולולו, קוראה	28 יום	10/8, 17/8	

עדכי חשבורה בליווי שיקופיות

– תל־אביב, „איחוד שיבת ציון", רח' בר־יהודה 86, ק"פ, י"ב סיון 9.6.87, בשעה 20.00
– בני־ברק, „בית במבר־גר", רח' יחודה הלוי, י"ד סיון, 11.6.87, בשעה 20.00

בטיולי „למהדרין" של אירופה טורס מסלולים מרתקים, הקפדה על כשרות ושמירת שבת. מלווי קבוצות ישראלים שומרי מצוות, מנוסים ואחראים. בתי מלון טובים עם שרותים צמודים.

השנה נוסעים בלי פשרות.–
חוברת טיולים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!

★ לקבלת חוברת עם פרטים מלאים והרשמה פנה לסוכן הנסיעות שלך.
★ התקנון הארגון והביטוח ע"י „אירופה טורס" בר־יהודה 100 ת"א, טל' 8-240147

מועדון קוראי ידיעות אחרונות
טיולים בסמוך אחר עם מדריכי החברה האנגלית.
פרטים והרשמה: החברה הבריטית לטיולים בע"מ רח' טביה 8 (בוגרשוב 37) ת"א, טל' 284113

ברוכים אמריקה
בעקבות האינקה - מרמאצוונס ועד האנדים בפרו, בוליביה ואקוודור.
37 יום, תאריך יציאה: 22.7

איטליה
מיני הדרכות האירופאית 18 יום
תאריכי יציאה 30.9, 10.8, 27.7

הארץ הקדושה
17 יום.
תאריכי יציאה:
30.7 - כולל אילת
ופסטיבל אדינבורו
14.8 - כולל פסטיבל אדינבורו
30.9 - כולל אילת

קשמיר ולדאק (ציבט הקטנה)
מסע לתרבות קסומה בנבך הרי ההימאליה.
26 יום, תאריך יציאה: 23.7

ברוכים אמריקה
עולם ומלואו באוץ את שמורות הטבע שבמי הזולו מכרות הזהב ערים עצומות.
תאריכי יציאה 19.8

לפולין והונגריה
נתוודע אל עברן המפואר של הקהילות היהודיות.
הצצה אל מעבר לימסך הברזלי.
15 יום.
תאריכי יציאה: 15.7, 19.8, 6.10.